

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 13 септември 2023 г.
(OR. en)

12954/23

Междуетноститутуционално досие:
2023/0322(CNS)

ECOFIN 869
FISC 190

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	13 септември 2023 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2023) 529 final
Относно:	Предложение за ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА относно трансферното ценообразуване

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 529 final.

Приложение: COM(2023) 529 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Страсбург, 12.9.2023 г.
COM(2023) 529 final

2023/0322 (CNS)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

относно трансферното ценообразуване

{SWD(2023) 308-309}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Настоящото законодателно предложение е част от пакета от мерки, известен като „Уредба за подходящото данъчно облагане на предприятията в Европа“, или „БЕФИТ“. Наред с настоящото предложение относно трансферното ценообразуване, с което в правото на ЕС се интегрират основните принципи на трансферното ценообразуване с цел да се предложат някои общи подходи за държавите членки, в пакета от мерки е включено и второ отделно законодателно предложение, в което се установява общ набор от правила за изчисляване на данъчната основа на големите групи от дружества в ЕС.

Трансферното ценообразуване се отнася до определянето на цените за сделки между свързани предприятия (т.е. принадлежащи към едно и също многонационално предприятие — МНП), които включват прехвърляне на имущество или услуги. Значителен обем от световната търговия се състои от международни прехвърляния на стоки и услуги, капитал и нематериални активи (като например интелектуална собственост) в рамките на МНП; такива прехвърляния са наричани „вътрешногрупови сделки“.

Т.нар. „вътрешногрупови сделки“ не се управляват непременно от пазарните механизми, а може до голяма степен да са движени от общите интереси на групата като цяло. Тъй като данъчните изчисления обикновено се основават на счетоводни отчети на равнище предприятие, цените или други условия, при които се извършват тези вътрешногрупови сделки, ще засегнат доходите и/или разходите на съответните предприятия във връзка с тези сделки и в резултат на това ще окажат въздействие върху размера на печалбата, която всяко дружество от групата отчита за данъчни цели. Повисоката цена увеличава приходите на продавача и намалява тези на купувача. Пониската цена намалява приходите на продавача и увеличава тези на купувача. Следователно трансферната цена оказва влияние върху данъчната основа както на държавата на продавача, така и на държавата на купувача, участващ в презгранична сделка.

Поради това е важно да се определи подходящата цена — наричана „трансферна цена“, за вътрешногруповите прехвърляния („трансфери“). „Трансферно ценообразуване“ е общото понятие, използвано за определянето на цените по сделките между свързани лица.

Съгласно действащите международни стандарти, разработени от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)¹, цените по презграничните сделки между свързани образувания в рамките на многонационална група трябва да се определят на същата основа като сделките между трети лица при сходни обстоятелства. Това е известно като „принцип на сделката между несвързани лица при справедливи пазарни условия“, наричан за краткост „принцип на сделката между несвързани лица“,

¹ Вж. уебсайта на ОИСР: <https://www.oecd.org/>.

и е отразено в член 9 (Свързани предприятия) от Модела на данъчна конвенция на ОИСР².

В член 9 обаче не са постановени подробни правила за трансферното ценообразуване. С течение на времето ОИСР разработи своето Ръководство по трансферно ценообразуване за многонационалните предприятия и данъчните администрации³ (наричано за краткост „Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване“), в което се предоставят насоки относно значението и приложението на принципа на сделката между несвързани лица. Това ръководство е разработено като незадължителен инструмент, предназначен да подпомага МНП и данъчните органи при намирането на решения на случаи на трансферно ценообразуване, с които се свеждат до минимум конфликтите и се ограничават съдебните спорове. Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване беше публикувано за първи път през 1995 г. и редовно се актуализира.

Счита се, че член 9 от Модела на конвенция на ОИСР не създава вътрешен режим на трансферно ценообразуване, ако принципът на сделката между несвързани лица не е въведен в националното законодателство. Всъщност по принцип се счита, че член 9 не подлежи на пряко изпълнение по отношение на националното прилагане. Обикновено обаче юрисдикциите разполагат с въведено национално законодателство, което осигурява известна хармонизация на основните принципи в съответствие със стандарта за сделката между несвързани лица, макар и прилагането да не е еднакво навсякъде по света. Освен това юрисдикциите могат да разполагат със свои собствени административни насоки и/или правила, с които да бъдат по-добре обяснени националните разпоредби и да се предоставят насоки за тълкуването им.

Мотивите за настоящото предложение произтичат от факта, че почти всички държави членки са членове и на ОИСР⁴ и следователно са ангажирани да спазват принципите и препоръките на ОИСР. Въпреки това, независимо от политическите ангажименти, поети от мнозинството държави членки, статутът и ролята на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване в отделните държави членки понастоящем се различават. Също така, на равнището на Съюза понастоящем правилата за трансферното ценообразуване не са хармонизирани чрез законодателни актове, въпреки че всички държави членки са въвели вътрешно законодателство, в което е предвиден общ подход към основните принципи. Все още обаче то не е напълно съгласувано. Фактът, че всяка държава членка се радва на голяма свобода на преценка при тълкуването и прилагането на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване, води до сложност и нееднакви условия на конкуренция за предприятията.

Например във вътрешното законодателство на държавите членки са налице различия в определението на понятието „свързани предприятия“ и по-специално на понятието „контрол“, което обикновено е предварително условие за прилагане на трансферното ценообразуване. Някои държави членки прилагат праг от 25 %, а други — праг от 50 %, когато се определя дали е изпълнен критерият за контрол. В резултат на това

² Модел на данъчна конвенция на ОИСР за доходите и капитала (<https://www.oecd.org/ctp/treaties/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-condensed-version-20745419.htm>).

³ Ръководство на ОИСР по трансферно ценообразуване за многонационалните предприятия и данъчните администрации (<https://www.oecd.org/tax/transfer-pricing/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-20769717.htm>).

⁴ Малта, Кипър, България и Румъния не са членове на ОИСР.

предприятията са изправени пред данъчна несигурност, високи разходи за спазване на изискванията, както и чести и продължителни съдебни спорове, които водят, наред с другото, до значителни суми за съдебни разноски и създават пречки пред презграничните операции, както и високи рискове от двойно данъчно облагане и/или свръхоблагане.

Рискът от двойно данъчно облагане или свръхоблагане за предприятията, осъществяващи презгранична дейност, води до липса на данъчна сигурност поради възможни данъчноправни спорове⁵ между данъчните администрации на различни държави членки в случаите, когато те са на различно мнение по отношение на третирането на конкретна сделка в рамките на своята система за корпоративно данъчно облагане. В условията на все по-глобализираща се и конкурентна световна икономика нараства необходимостта от по-голяма данъчна сигурност на единния пазар. Ето защо, за да повишат данъчната сигурност по отношение на своето данъчно облагане, някои предприятия се стремят да получат данъчни становища от данъчен орган по отношение на третирането на определени сделки. Ако обаче данъчното становище е едностранно, другите засегнати държави членки все пак могат да оспорят договореното третиране на такива сделки. Вследствие на това, дори когато е получено едностранно данъчно становище, съществува реален риск от данъчноправни спорове и възможно двойно данъчно облагане или свръхоблагане.

Сложността на правилата за трансферното ценообразуване и различното им прилагане съгласно националните законодателства на държавите членки поражда и редица други проблеми:

- **прехвърляне на печалби и избягване на данъци**⁶: трансферните цени може лесно да бъдат манипулирани с цел прехвърляне на печалба и да бъдат използвани в контекста на схеми за агресивно данъчно планиране;
- **съдебни спорове**⁷ и **двойно данъчно облагане**⁸: трансферното ценообразуване е по-субективно от други области на прякото и косвеното данъчно облагане и

⁵ Едно голямо предприятие също така посочи, че са се увеличили данъчноправните спорове, свързани с трансферното ценообразуване в рамките на ЕС и с премахването на данъка, удържан при източника.

⁶ В началото на проекта за борба със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (СДОПП) през 2013 г. ОИСР направи оценка, като призна ограниченията, свързани с методологията и наличните данни, че размерът на глобалните загуби на приходи от корпоративен данък, дължащи се на практики за СДОПП, би могъл да е от порядъка на 100—240 милиарда щатски долара годишно (вж. <https://www.oecd.org/tax/beps-project-explanatory-statement-9789264263437-en.htm>); като една от практиките за СДОПП бяха посочени манипулациите при трансферно ценообразуване. По-специално действия 8—10 от проекта за борба със СДОПП бяха посветени на укрепването на насоките относно принципа на сделката между несвързани лица, за да се гарантира, че това, което определя резултатите, е икономическата действителност, а не „действителността на хартия“. В тази връзка в окончателния доклад относно действия 8—10 стремежът е резултатите при трансферното ценообразуване да бъдат привеждани в съответствие със създаването на стойност в рамките на многонационалната група предприятия (МГП).

⁷ Официалните статистически данни на ОИСР показват, че в края на 2021 г. броят на висящите процедури за взаимно споразумение (ПВС), образувани във връзка с двойно данъчно облагане, произтичащо от случаи на трансферно ценообразуване, се е увеличил с 33 % в сравнение с 2016 г. (в списъка на ПВС в края на 2021 г. резултатите са 6000 спрямо 4500 висящи случая на ПВС в края на 2016 г.). Статистическите данни на ОИСР относно ПВС са на разположение на следния адрес: <https://www.oecd.org/tax/dispute/mutual-agreement-procedure-statistics-2021-inventory-trends.htm#tpcases>. По официални статистически данни на ЕС относно ПВС съгласно

поради тази причина е податливо на спорове, тъй като данъчните администрации невинаги имат общ интерес и еднакво тълкуване. Причината за това е, че за да се предотврати двойното данъчно облагане, една добре обоснована първична корекция (в посока увеличение) от едната данъчна администрация в идеалния случай следва да бъде последвана от съответстваща ѝ корекция (в посока намаление) от другата данъчна администрация. Това означава, че втората данъчна администрация ще трябва да намали съответно данъчната си основа, а това най-вероятно е вариант, който данъчната администрация би предпочела да избегне;

- **високи разходи за спазване на изискванията:** двойното данъчно облагане вече представлява значителен разход за предприятията, осъществяващи презгранична дейност. В допълнение и разходите за спазване на данъчното законодателство⁹, свързани с трансферното ценообразуване, са значителни. Тези разходи произтичат от задължението на предприятията да определят кои цени могат да се считат за цени при сделка между несвързани лица, да провеждат проучвания и да съставят и поддържат/актуализират свързаната с това документация.

Тези данъчни пречки за предприятията възпрепятстват правилното функциониране на единния пазар и пречат на перспективата за разгръщане на потенциала му по отношение на повишаването на ефективността. В резултат на това конкурентоспособността на единния пазар се подкопава.

Настоящото предложение е насочено към опростяване на данъчните правила чрез повишаване на данъчната сигурност за предприятията в ЕС, като по този начин се намаляват рискът от съдебни спорове и от двойно данъчно облагане и съответните разходи за спазване на изискванията и следователно се подобряват конкурентоспособността и ефикасността на единния пазар. Недвусмислен резултат както от целевата консултация, така и от обществената консултация, е желанието на предприятията за данъчна сигурност и в по-широк смисъл, за правна сигурност.

Арбитражната конвенция е налице увеличение на споровете във връзка с трансферно ценообразуване между държавите членки със 17 % спрямо предходната година (общият брой в списъка на ПВС на държавите членки в края на 2020 г. е 2213, докато общият брой в списъка на ПВС на държавите членки в края на 2019 г. е бил 1889). Статистическите данни на ЕС относно ПВС са на разположение на следния адрес: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/statistics-apas-and-maps-eu_bg.

⁸ В проучване относно трансферното ценообразуване, публикувано от Ernst & Young (и достъпно на адрес http://www.ey.com/global/content.nsf/International/2007-2008_Transfer_Pricing_Global_Survey), се посочва, че една от причините, поради която предприятията считат трансферното ценообразуване за приоритетен въпрос на данъчното облагане, е действително връзката му с двойното данъчно облагане. Според проучването (проведени са интервюта с 850 многонационални дружества в 24 държави (11 от които са държави — членки на ЕС) предприятията съобщават, че 42 % от случаите на корекции са довели до трайно двойно данъчно облагане. Това се дължи преди всичко на факта, че фирмите като цяло не отнасят случаите към процедури за взаимно споразумение, тъй като считат тези процедури за прекомерно продължителни и скъпо струващи;

⁹ Според проучване относно данъка върху доходите на предприятията, проведено от Европейската комисия през 2001 г. („Данъчно облагане в рамките на единния пазар“. SEC (2001) 582 final), се съобщава, че средните многонационални предприятия разходват приблизително между един и два милиона евро годишно за спазване на правилата за трансферното ценообразуване. Големите многонационални предприятия понесат разходи за спазване на изискванията, свързани с трансферното ценообразуване, в размер на приблизително 4—5,5 милиона евро годишно.

Данъчната сигурност винаги е била водещ приоритет за предприятията, като често е изтъквана като по-важен въпрос от данъчната ставка. Това се превръща във все по-критичен проблем поради големия брой амбициозни реформи в сферата на международното корпоративно данъчно облагане през последните години.

Посочената цел се постига чрез: 1) залагане на принципа на сделката между несвързани лица в правото на Съюза; 2) хармонизиране на основните правила за трансферното ценообразуване; 3) изясняване на ролята и статута на Ръководството на ОИСП по трансферно ценообразуване; и (4) създаване на възможност за установяване в рамките на Съюза на общи задължителни правила по конкретни въпроси, свързани с трансферното ценообразуване, в рамките на Ръководството на ОИСП по трансферно ценообразуване.

В предложението се предоставя поетапно разработване на общи и съгласувани подходи между данъчните органи на държавите членки към тълкуването и прилагането на правилата за трансферното ценообразуване чрез залагането на принципа на сделката между несвързани лица в правото на Съюза и изясняването на ролята и статута на Ръководството на ОИСП по трансферно ценообразуване. Освен това перспективата за установяване в рамките на Ръководството на ОИСП по трансферно ценообразуване на общи правила със задължителен характер за държавите членки по отношение на конкретни сделки следва да повиши издръжливостта на предприятията в Съюза, да намали смущенията и да допринесе за постигане на еднакви условия на конкуренция на единния пазар.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение за директива е напълно съгласувано със съществуващите политики на ЕС в областта на прякото данъчно облагане. То представлява последващо действие по работата на Комисията и на Съюза като част от програмата им в областта на данъчната политика за създаване на стабилна, ефикасна и справедлива данъчна уредба, която осигурява солидни приходи и създава благоприятна среда за растеж, както е посочено в съобщението от 2021 г. „Данъчно облагане на предприятията за 21-ви век“¹⁰. Настоящата политическа инициатива е в съответствие с усилията за предоставяне на предприятията на данъчна сигурност и еднакви условия на конкуренция, като същевременно се гарантира, че националните правителства имат достъп до справедливи и стабилни приходи от корпоративен данък.

През 2016 г. беше приета Директивата срещу избягването на данъци (ДСИД)¹¹, за да се гарантира координираното прилагане в държавите членки на ключови мерки срещу избягването на данъци, произтичащи от вътрешните действия по проекта за борба със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби, както и за да се установят редица специфични и общи правила за борба с данъчните злоупотреби. Тя беше

¹⁰ Съобщение „Данъчно облагане на предприятията за 21-ви век“, вж.: https://taxation-customs.ec.europa.eu/communication-business-taxation-21st-century_bg.

¹¹ Директива (ЕС) 2016/1164 на Съвета от 12 юли 2016 г. за установяване на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A32016L1164>).

изменена през 2017 г. чрез включване на допълнителни правила за борба с избягването на данъци във връзка с несъответствията между системите за данъчно облагане¹².

Успоредно с това, от приемането ѝ през 2011 г. Директивата за административното сътрудничество (ДАС)¹³ беше преразглеждана и разширявана няколко пъти, за да се осигури възможност за широкомащабен и своевременен обмен на информация, свързана с данъчното облагане, между данъчните органи в целия Съюз с цел да се подпомогне прилагането на данъчните законодателства на държавите членки.

По-специално ДАС3¹⁴ и ДАС6¹⁵ са от особено значение за настоящото предложение поради връзката им с трансферното ценообразуване. Съгласно ДАС3 националните компетентни органи, наред с другото, обменят автоматично информация, свързана с т.нар. предварителни споразумения за ценообразуване (ПСЦ)¹⁶. С ДАС6 се урежда автоматичният обмен на информация относно подлежащите на оповестяване презгранични договорености, които са били оповестени от посредници или от съответното данъчно задължено лице. Подлежащите на оповестяване презгранични договорености се установяват въз основа на редица „типични белези“, които включват различни показатели за потенциален риск от избягване на данъци. Типичен белег категория Д се отнася до договорености от значение за трансферното ценообразуване.

Предложението е в съответствие също така с предходните резултати на Съвместния форум по трансферното ценообразуване (СФТЦ)¹⁷ — експертна група, създадена от Комисията през 2002 г., за да предлага прагматични незаконодателни решения на практическите проблеми, породени от практиките на трансферно ценообразуване в Съюза. СФТЦ функционираше в рамките на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване, като работата му се основаваше на консенсус. Въз основа на работата, извършена от СФТЦ, Комисията инициира набор от координирани мерки — насоки или препоръки, които впоследствие бяха одобрени от Съвета. Една от тях е Кодексът за поведение относно документацията във връзка с трансферното ценообразуване при свързани предприятия в Европейския съюз (ДТЦ в ЕС)¹⁸, който до голяма степен се

¹² Директива (ЕС) 2017/952 на Съвета от 29 май 2017 г. за изменение на Директива (ЕС) 2016/1164 по отношение на несъответствията при хибридни образувания и инструменти, включващи трети държави (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32017L0952>).

¹³ Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/ЕИО (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/bg/ALL/?uri=CELEX%3A32011L0016>).

¹⁴ Директива (ЕС) 2015/2376 на Съвета от 8 декември 2015 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX%3A32015L2376>).

¹⁵ Директива (ЕС) 2018/822 на Съвета от 25 май 2018 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане, свързана с подлежащите на оповестяване трансгранични договорености (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A32018L0822>).

¹⁶ Предварително споразумение за ценообразуване (ПСЦ) е всяко споразумение, уведомление или друг инструмент или действие с подобен ефект, с което предварително се определя подходящ набор от критерии за определяне на трансферната цена за презгранични сделки между свързани предприятия или за отнасяне на печалбите към място на стопанска дейност.

¹⁷ Вж. Съвместния форум на ЕС по трансферното ценообразуване (СФТЦ) на този адрес: https://taxation-customs.ec.europa.eu/joint-transfer-pricing-forum_bg.

¹⁸ Резолюция на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 27 юни 2006 г. относно Кодекс за поведение относно документацията във връзка с трансферното ценообразуване при свързани предприятия в Европейския съюз (ДТЦ в

спазва от държавите членки. Мандатът на СФТЦ изтече през март 2019 г. и не беше подновен.

Арбитражната конвенция¹⁹ също допълва настоящото предложение. С нея се установява процедура за разрешаване на спорове, при които възниква двойно данъчно облагане между предприятия от различни държави членки в резултат на корекция на печалбите на предприятие от една държава членка в посока увеличение. Въпреки че повечето двустранни спогодби за избягване на двойното данъчно облагане (СИДДО) включват разпоредба за съответна корекция на печалбите на засегнатото свързано предприятие в посока намаление, те обикновено не налагат на договарящите се държави обвързващо задължение да премахнат двойното данъчно облагане. Арбитражната конвенция предвижда премахване на двойното данъчно облагане чрез споразумение между договарящите се държави, включително, ако е необходимо, чрез позоваване на становището на независим консултативен орган. По този начин чрез Арбитражната конвенция се подобряват условията за презгранични дейности в рамките на вътрешния пазар.

В допълнение към Арбитражната конвенция данъчно задължените лица могат да разчитат на новите правила за разрешаване на данъчноправни спорове, които се прилагат от 1 юли 2019 г. Те са заложи в Директивата на Съвета относно механизмите за разрешаване на спорове във връзка с данъчното облагане в Европейския съюз²⁰ и внасят значително подобрене в разрешаването на данъчноправни спорове, тъй като гарантират, че предприятията и гражданите могат да разрешават спорове, свързани с тълкуването и прилагането на данъчните спогодби, по-бързо и ефективно. Новите правила обхващат и въпроси, свързани с двойното данъчно облагане, което възниква, когато две или повече държави претендират за правото да облагат с данък един и същ доход или печалба на дадено дружество или лице. Това може да се случи например поради несъответствие в националните правила или различно тълкуване на правилата за трансферното ценообразуване в двустранна данъчна спогодба.

И накрая, през юли 2020 г. Комисията пое ангажимент да разработи, заедно със заинтересованите държави членки, уредба на ЕС за спазване на правните изисквания в условията на сътрудничество, наричана обикновено Европейски подход на доверие и сътрудничество (ETACA)²¹. Тя е предназначена да осигури ясна, общоевропейска уредба за превантивен диалог между данъчните администрации и данъчно задължените лица, за да се стимулира превантивен диалог, въз основа на който данъчните администрации да извършат оценка на високо равнище на риска, свързан с политиката на трансферно ценообразуване, възприета от големите многонационални предприятия. В резултат на това дружествата получават подкрепа при интернационализацията си, за да избегнат проблемите с двойното данъчно облагане и да намалят разходите за

EC), 2006/C 176/01, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2006.176.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2006%3A176%3AFULL

¹⁹ Конвенция за премахване на двойното данъчно облагане във връзка с корекцията на печалби на свързани предприятия (90/463/ЕИО).

²⁰ Директива (ЕС) 2017/1852 на Съвета от 10 октомври 2017 г. относно механизми за разрешаване на спорове във връзка с данъчното облагане в Европейския съюз (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/bg/ALL/?uri=CELEX%3A32017L1852>).

²¹ Вж. уебсайта на ETACA на този адрес: https://taxation-customs.ec.europa.eu/eu-cooperative-compliance-programme/european-trust-and-cooperation-approach-etaca-pilot-project-mnes_bg.

спазване на данъчното законодателство. Пилотната фаза на програмата приключи през март 2023 г. и в момента службите на Комисията преценяват дали и как програмата да бъде въведена за постоянно.

И накрая, Комисията продължава да подкрепя изпълнението на своята програма за справедливо и опростено данъчно облагане, например изпълнението на гореспоменатите директиви, чрез своя Инструмент за техническа подкрепа²² и други програми на Съюза.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Настоящото предложение за директива е съгласувано със Стратегията на Комисията за МСП, що се отнася до данъчното облагане и МСП²³. Повечето МСП смятат, че данъчните въпроси са най-обременителната област на политиката, която дава отражение върху тях. МСП срещат много трудности по отношение на данъчните въпроси, например: прякото данъчно облагане (доходи, капитал, двойно данъчно облагане и т.н.), разходите за спазване на данъчното законодателство и административната тежест, произтичаща от данъчните правила. Тъй като целта на нашето предложение е да се създаде общ подход към трансферното ценообразуване и по този начин да се постигне по-голяма данъчна сигурност в тази област в целия Съюз за дружествата, независимо от техния размер, МСП също ще се облагодетелстват от един по-хармонизиран подход, който би могъл да доведе до намаляване на разходите за спазване на изискванията, както и до по-голяма сигурност в отношенията с данъчните органи в различните държави членки.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за законодателната инициатива в областта на данъчното облагане е член 115 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Въпреки че в този член прякото данъчно облагане не е изрично посочено, в него се споменава издаването на директиви за сближаване на националните законодателства, каквито са директивите, които пряко се отнасят до създаването или функционирането на единния пазар. От това следва, че съгласно член 115 от ДФЕС директивите са подходящият правен инструмент за Съюза в тази област. Въз основа на член 288 от ДФЕС директивите ще бъдат обвързващи за държавите членки по отношение на постигането на даден резултат, но ще оставят на националните органи свобода при избора на формата и методите.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Според принципа на субсидиарността, заложен в член 5 от Договора за Европейския съюз, действие на равнището на Съюза следва да бъде предприемано само когато предвидените цели не може да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки и освен това, поради обхвата или последиците от предвиденото действие, може да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза.

²² Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета от 10 февруари 2021 г. за създаване на Инструмент за техническа подкрепа (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 1).

²³ Вж. уебсайта „Данъчно облагане и МСП“ (Taxation and SMEs): https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/taxation-and-smes_bg.

Презграничният характер на проблема изисква обща инициатива в рамките на единния пазар. Тъй като трансферното ценообразуване по своята същност е презгранично, то може да бъде уредено само чрез създаване на законодателство на равнището на Съюза. Следователно настоящата инициатива е в съответствие с принципа на субсидиарността, като се има предвид, че отделните некоординирани действия на държавите членки само биха задълбочили сегашната разпокъсаност на правната уредба за трансферното ценообразуване и не биха постигнали желаните резултати. Общ подход за всички държави членки би осигурил най-висока вероятност за постигане на планираните цели.

Следователно законодателната инициатива е в съответствие с принципа на субсидиарността, предвиден в член 5 от Договора за Европейския съюз.

- **Пропорционалност**

Предвидените мерки не надхвърлят минималното необходимо равнище на защита за единния пазар и следователно са в съответствие с принципите на пропорционалността. С директивата се осигурява общ подход по отношение на основните принципи на трансферното ценообразуване и се предвиждат целеви правила за конкретни сделки, при които може да се създаде най-голяма добавена стойност за Съюза. Общ стандарт относно принципа на сделката между несвързани лица и по-хармонизиран подход към трансферното ценообразуване следва да доведат до по-малко разпокъсано прилагане и тълкуване на принципа на сделката между несвързани лица в Съюза, което на свой ред следва да намали споровете, съдебните дела и като цяло разходите за спазване на изискванията за предприятия, осъществяващи дейност в Съюза.

В този смисъл предложението за директива не надхвърля необходимото за постигане на заложените в него цели и поради това отговаря на принципа на пропорционалността.

- **Избор на инструмент**

Предложението е за директива, която е единственият допустим инструмент съгласно правното основание, предвидено в член 115 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не съществува предишно законодателство на Съюза в областта на трансферното ценообразуване, поради което не бяха извършени последващи оценки или проверки за пригодност.

- **Консултации със заинтересованите страни**

През периода 13 октомври 2022 г. — 26 януари 2023 г. бяха публикувани покана за предоставяне на данни и онлайн проучване относно по-широката инициатива БЕФИТ. Като цяло в рамките на дейностите по консултации бяха получени 123 отговора. Сред тях има 46 отзива, 77 отговора на анкетата в рамките на обществената консултация, от които 29 включват писмени становища. При оценката на въздействието бяха взети предвид всички становища, получени от заинтересовани страни.

- **Събиране и използване на експертни становища**

По време на подготовката на предложението Комисията проведе консултации и получи информация от различни източници. Комисията разчиташе, наред с другото, на обществено достъпна информация, проведе консултации със секретариата на ОИСР и получи информация от представители на академичната общност, специализирани в областта на трансферното ценообразуване, като организира виртуален експертен дебат.

- **Оценка на въздействието**

За целите на изготвянето на инициативата БЕФИТ, част от която е настоящото предложение, беше извършена оценка на въздействието. Проектът на доклада за оценка на въздействието беше представен на Комитета за регулаторен контрол (КРК) на Комисията на 26 април 2023 г. След среща, проведена на 24 май 2023 г., на 26 май 2023 г. КРК представи положително становище с резерви, като предложи някои области за по-нататъшно подобрене по отношение на разходите и ползите от цялостната инициатива БЕФИТ. Не бяха актуализирани допълнителни конкретни данни, свързани с настоящото предложение. Резюмето, придружаващо оценката на въздействието, е публикувано на следния интернет адрес: **[да бъде посочен по-късно]**.

В оценката на въздействието, преразгледана след препоръките на КРК, са разгледани базовият сценарий (т.е. без промяна) и два варианта за действие:

Вариант 1: Включване на принципа на сделката между несвързани лица на ОИСР и на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване в правото на Съюза

Този вариант е свързан с хармонизиране на нормите за трансферно ценообразуване в рамките на Съюза под формата на основано на принципи законодателство. Принципът на сделката между несвързани лица ще залегне в правото на Съюза. Освен това в правната уредба ще бъдат изяснени статутът и ролята на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване и ще бъде направено позоваване на най-актуалната му версия за целите на тълкуването на принципа на сделката между несвързани лица. По този начин Ръководството ще се превърне в инструмент със задължителен характер, но това ще се отнася изключително за (най-актуалната му) версия, която ще бъде включена в правото на Съюза, а не за евентуалните му изменения. Целта е да се гарантира, че държавите членки следват един и същ принцип и имат общ подход към прилагането на трансферното ценообразуване.

Вариант 2: Включване на принципа на сделката между несвързани лица на ОИСР и на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване наред с постепенното разработване на общи подходи към практическото прилагане на трансферното ценообразуване.

Този вариант надгражда вариант 1 и има за цел не само да се гарантира, че държавите — членки на ЕС, прилагат един и същ принцип, но и да се направи още една крачка напред с въвеждането на механизъм, който да осигури координиране на мненията и тълкуванията на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване между държавите членки.

Както при вариант 1, принципът на сделката между несвързани лица ще залегне в правото на Съюза, а в законодателството ще бъдат изяснени ролята и статутът на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване, но това ще бъде допълнено и с механизъм за координиране на тълкуването и прилагането им на равнището на Съюза.

Освен това този вариант включва няколко разпоредби, определящи основните правила на трансферното ценообразуване. Като допълнение при този вариант ще бъдат въведени особени правила за борба със злоупотребите в областта на трансферното ценообразуване. Той също така предвижда да се създаде експертна група, която да обсъжда и съгласува тълкуването на принципа на сделката между несвързани лица, за да се осигурят координирано тълкуване и координиран подход към практическите проблеми, които възникват в резултат на практиките на трансферно ценообразуване в Съюза.

Двата варианта бяха сравнени въз основа на следните критерии: ефективност, ефикасност, съгласуваност и пропорционалност. В оценката на въздействието се стига до заключението, че вариант 2 е предпочитаният вариант.

Настоящото предложение отразява горепосочения вариант 2, макар и с незначителни изменения. На първо място, в предложението не е включено особено правило за борба със злоупотребите. Въпреки това в него въпросът за корекциите в посока намаление се разглежда като систематично правило в съответствие с подхода на Модела на данъчна конвенция на ОИСР. На второ място, предвижда се да бъдат издадени правила със задължителен характер по отношение на определени сделки под формата на актове за изпълнение на Съвета въз основа на предложение от Комисията.

Комисията счита, че ще бъде постигнато положително икономическо въздействие на практика благодарение на по-ниските разходи за спазване на изискванията както на равнище данъчни администрации, така и на равнище данъчно задължени лица, поради повишената данъчна сигурност и следователно по-малкия брой данъчноправни спорове. Социалното въздействие и въздействието върху околната среда се очаква да бъдат по-скоро ограничени.

Основни права

Основните права, и по-специално изискванията за защита на личните данни съгласно Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД)²⁴, са гарантирани. Личните данни ще бъдат обработвани само дотолкова и за толкова продължителен период, колкото е строго необходимо на съответните компетентни органи, за да гарантират спазването на националното си данъчно законодателство и намаляването на риска от данъчни измами, отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци в държавите членки, по-специално чрез проверка дали правилно се прилагат правилата за трансферното ценообразуване, залегнали в настоящата директива.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Основното отражение на инициативата върху бюджета по отношение на Комисията включва допълнителни човешки ресурси за покриване на новите задачи и създаването на експертна група. Тази експертна група ще бъде съставена от експерти в областта на трансферното ценообразуване и ще предоставя на Комисията знания и експертен опит, за да може тя да анализира кои елементи следва да бъдат включени в актовете за изпълнение, които ще предложи на Съвета. В законодателната финансова обосновка се

²⁴ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните).

съдържа подробна информация относно необходимите човешки и административни ресурси.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за наблюдение, оценяване и докладване**

Комисията трябва да извърши оценка на директивата пет години след влизането в сила на националните правила за транспониране на директивата и на всеки пет години след това.

За целите на наблюдението и оценяването на прилагането на директивата държавите членки трябва ежегодно да предоставят на Комисията данни, отразяващи относимата информация относно функционирането на директивата. Относимата информация трябва да бъде определена чрез акт за изпълнение при следване на процедурата, посочена в член 17 от директивата.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Предложението може да бъде разделено на три части: 1) първата част обхваща принципа на сделката между несвързани лица и възможните последици от прилагането на този принцип; 2) във втората част се определят основните елементи, които са от значение за прилагането на принципа на сделката между несвързани лица; и 3) в третата част е включен механизъм за определяне на допълнителни общи правила, обхващащи ограничен набор от въпроси, с които се осигуряват по-нататъшно опростяване и данъчна сигурност за данъчно задължените лица във връзка с тълкуването и прилагането на принципа на сделката между несвързани лица.

i) Принцип на сделката между несвързани лица

Принципът

В член 4 се посочва, че когато условията по презграничните вътрешногрупови сделки не почиват на принципа на сделката между несвързани лица, те трябва да бъдат коригирани, за да отразяват условията, които биха били определени между независими лица, и печалбите да бъдат обложени със съответния данък.

За целите на настоящата директива всяко място на стопанска дейност следва да бъде третирано като свързано предприятие и следователно общото правило, съдържащо се в член 4, е приложимо и за отнасянето на печалбата към мястото на стопанска дейност. Вследствие на това вътрешните сделки между главното управление и мястото на стопанска дейност следва да се определят в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица.

Съгласно принципа на сделката между несвързани лица цените по сделките между свързани предприятия (наричани „трансферни цени“) подлежат на проверка и може да бъдат коригирани, за да отразяват цените при сходни неконтролирани сделки.

За да попада дадена сделка в приложното поле на общото правило, предвидено в член 4, тя трябва да се осъществява между две свързани образувания. Следователно е наложително да има налице единно определение в рамките на Съюза на понятието „свързано предприятие“. В член 5 е дадено определение на понятието „свързано

предприятие“, което държавите членки трябва да въведат за целите на прилагането на правилата за трансферното ценообразуване, предвидени в настоящото предложение за директива.

Корекции

Корекциите на трансферното ценообразуване може да бъдат групирани в две основни категории: i) корекции, извършвани от данъчната администрация след подаването на данъчната декларация на дружеството, като те може да включват първични корекции и съответстващи корекции, и ii) корекции, извършвани доброволно от данъчно задълженото лице преди подаването на данъчната декларация на дружеството, известни като компенсаторни корекции.

В член 6 са предвидени правила за начина, по който държавите членки следва да боравят с първичните и съответстващите корекции. Първичните корекции се отнасят до увеличението на облагаемата печалба на дадено дружество в резултат на презгранични сделки със свързано предприятие, които не са били извършени в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица. Съответстващи корекции се извършват в отговор на първична корекция, като те имат за цел да премахнат двойното данъчно облагане, което може да възникне в резултат на първична корекция. Всъщност когато данъчна администрация увеличи облагаемата печалба на дадено дружество в една данъчна юрисдикция (чрез първична корекция), може да се наложи съответстваща корекция, за да се намали данъчното задължение на това дружество във втората засегната данъчна юрисдикция.

Основната цел на член 6, параграф 1 е да се гарантира, че държавите членки разполагат с адекватен механизъм, който да им позволява да прилагат съответстваща корекция, когато в друга юрисдикция е направена първична корекция. Когато няма съответстваща корекция, данъчно задължените лица, осъществяващи презгранична дейност, вероятно ще бъдат засегнати от двойно данъчно облагане — положение, което следва да се избягва. Във връзка с това държавите членки следва да имат възможност да извършват съответстващи корекции и следва да обмислят възможността за предоставяне на такава корекция не само в контекста на процедурите за взаимно споразумение, но и например като резултат от „ускорена“ процедура, когато няма съмнения, че първичната корекция е основателна, или в контекста на съвместни проверки или ревизии (наричани общо „проверки“).

В някои случаи може да има основателни причини, поради които да не бъде предоставена съответстваща корекция. Държавите членки следва да не предоставят съответстващи корекции в следните случаи: i) ако се счита, че първичната корекция не е съобразена с принципа на сделката между несвързани лица; ii) ако първичната корекция не води до облагане с данък в друга юрисдикция на печалба, за която свързаното предприятие в съответната държава членка вече е било обложено с данък; iii) когато става въпрос за юрисдикция на трета държава — ако няма сключена спогодба за избягване на двойното данъчно облагане. При липса на първична корекция държавата членка може да извърши корекция в посока намаление само ако i) корекцията в посока намаление е в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица; ii) сума, равна на корекцията в посока намаление, е включена в печалбата на свързаното предприятие в другата юрисдикция; iii) до съответните юрисдикции е изпратено съобщение за намерението да се извърши корекция в посока намаление. Целта е да се гарантира, че държавите членки могат да запазят националния

си данъчен суверенитет и правото да преценяват дали първичната корекция е в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица и дали е налице двойно данъчно облагане или двойно данъчно необлагане.

В терминологичния речник към Ръководството на ОИСП по трансферно ценообразуване за понятието „компенсаторна корекция“ е дадено следното определение: „корекция, при която данъчно задълженото лице отчита трансферна цена за данъчни цели, която по мнението на данъчно задълженото лице представлява цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица по контролирана сделка, въпреки че тази цена се различава от сумата, която е действително начислена между свързаните предприятия“. компенсаторните корекции обаче са причина за двойно данъчно облагане, тъй като обикновено не се признават във всички юрисдикции с мотива, че данъчната декларация трябва да отразява действителните сделки. За да се избегнат съдебни спорове и да се установи общ подход към компенсаторните корекции в рамките на Съюза, в член 7 са предвидени условията, при които държавите членки следва да признават компенсаторна корекция. Тази разпоредба е вдъхновена от и следва да се тълкува във връзка с Доклад JTPF/009/FINAL/2013/EN²⁵ относно компенсаторните корекции, одобрен от Съвместния форум по трансферното ценообразуване през 2013 г.

ii) Общи основни елементи

Точно очертаване на търговските и финансовите отношения

В член 8 от директивата се предвижда, че резултатите от трансферното ценообразуване трябва да се определят в съответствие с действителното поведение на свързаните страни в контекста на договорните условия на сделката. За да се постигне тази цел, разпоредбата изисква внимателно очертаване на действителната сделка между свързаните предприятия чрез анализиране на договорните отношения между страните в съчетание с поведението на страните. В тази връзка решаващата първа стъпка от анализа на трансферното ценообразуване трябва да бъде точното определяне на междудружествените сделки чрез анализ на техните икономически значими характеристики, отразени не само в договорите между страните, но и в тяхното поведение и всички други относими факти. Договорните условия следва да бъдат отправната точка за анализа, а доколкото поведението или други факти не съответстват на писмения договор, за най-надеждното доказателство за действително осъществената сделка или сделки следва да се приеме поведението на страните (а не условията на писмения договор).

Методи за трансферно ценообразуване

В съответствие с глава III от Ръководството на ОИСП по трансферно ценообразуване в член 9 от предложението за директива се посочват следните основни методи за трансферно ценообразуване.

При „метода на сходната неконтролирана цена“ цената, начислена за имущество или услуги, прехвърлени в рамките на контролирана сделка, се сравнява с цената,

²⁵ Доклад на Съвместния форум на ЕС по трансферното ценообразуване относно компенсаторните корекции (JTPF/009/FINAL/2013/EN): https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2016-09/jtpf_009_final_2013_en.pdf.

начислена за имущество или услуги, прехвърлени в рамките на сходна неконтролирана сделка при сходни обстоятелства. Ако има някаква разлика между двете цени, това може да означава, че условията на търговските и финансовите отношения на свързаните предприятия не съответстват на принципа на сделката между несвързани лица и че може да се наложи цената по контролираната сделка да бъде заменена с цената по неконтролираната сделка. Методът на сходната неконтролирана цена може да се прилага въз основа на сделките на данъчно задълженото лице с независими предприятия (вътрешни сходни сделки) или въз основа на сделките между други независими предприятия (външни сходни сделки). Въпреки че този метод е потенциално достъпен за всички видове сделки, изискването за сходство между продуктите, за да може да той да бъде прилаган по достатъчно надежден начин, е особено високо, тъй като всяка разлика между продуктите може да окаже съществено влияние върху цената по сделката, докато често не е възможно да се определят достатъчно точни корекции за сходство за такива разлики между продуктите.

„Методът на препродажната цена“ започва с цената, на която продукт, закупен от свързано предприятие, се препродава на независимо предприятие. От тази цена („препродажната цена“) след това се приспада подходяща брутна печалба („печалба от препродажната цена“), определена въз основа на брутните печалби при сходни неконтролирани сделки, представляваща сумата, от която търговецът би се опитал да покрие своите разходи за продажба и други оперативни разходи и, с оглед на изпълняваните функции (като се вземат предвид използваните активи и поетите рискове), да реализира подходяща печалба. Това, което остава след приспадане на брутната печалба и след корекция за други разходи, свързани с покупката на продукта (например мита), може да се разглежда като цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица за първоначалното прехвърляне на имущество между свързаните предприятия.

При метода „разходи плюс надбавка“ отправната точка са разходите, направени от доставчика на имущество или услуги по контролирана сделка за прехвърлено имущество или за предоставени услуги на свързано предприятие. След това към тези разходи се добавя подходяща надбавка, определена въз основа на надбавката, получена от доставчиците по сходни неконтролирани сделки, за да се получи подходяща печалба с оглед на изпълняваните функции и пазарните условия. Такава надбавка, съответстваща на принципа на сделката между несвързани лица, може да се определи въз основа на надбавката, която същият доставчик получава по сходни неконтролирани сделки (вътрешна сходна сделка), или въз основа на надбавката, която би била получена по сходни сделки от независимо предприятие (външна сходна сделка). По принцип при метода „разходи плюс надбавка“ се използват норми на печалба, изчислени след приспадане на преките и непреките разходи за производство или доставка, но преди приспадане на оперативните разходи на предприятието (например общопроизводствени разходи).

При „метода на нетната печалба по сделката“ нормата на нетната печалба спрямо подходяща основа (например разходи, продажби, активи), която данъчно задълженото лице реализира от контролирана сделка (или от сделки, които е подходящо да бъдат обобщени и разглеждани заедно), се сравнява с нормата на нетната печалба, реализирана при сходни неконтролирани сделки. Нормата на пазарната нетна печалба на данъчно задълженото лице по контролирана сделка или сделки може да се определи въз основа на нормата на нетната печалба, която същото данъчно задължено лице получава по сходни неконтролирани сделки (вътрешни сходни сделки), или въз основа

на нормата на нетната печалба, получавана по сходни сделки от независимо предприятие (външни сходни сделки). В случаите, когато нормата на нетната печалба се съпоставя с разходите или продажбите, с метода на нетната печалба по сделката се работи по начин, подобен съответно на метода „разходи плюс надбавка“ и на метода на препродажната цена, с тази разлика, че се сравняват нормите на нетната печалба, произтичащи от контролирани и неконтролирани сделки (след приспадане на съответните оперативни разходи), вместо да се сравнява брутната печалба при препродажба или брутната надбавка върху разходите. При прилагането на метода на нетната печалба по сделката функционалното сходство обикновено е от по-голямо значение, отколкото продуктовото сходство.

При „метода на разделената печалба“ се определя комбинираната печалба от контролираните сделки, в които участват свързаните предприятия, и след това тази печалба се разделя между свързаните предприятия на икономически обоснована основа с цел да се определи приблизително разделението на печалбата, което би било договорено между независими предприятия в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица. Тази икономически обоснована основа може да бъде подкрепена с независими пазарни данни (например неконтролирани споразумения за съвместно предприятие) или с вътрешни данни. Видовете такива вътрешни данни, които са от значение за разделяне на комбинираната печалба между свързаните предприятия („фактор(и) за разделяне“), зависят от фактите и обстоятелствата по случая и може да включват например алгоритми за отнасяне, свързани със съответните продажби, разходи за научноизследователска и развойна дейност, оперативни разходи, активи или численост на персонала на свързаните предприятия. Факторът или факторите за разделяне следва да отразяват съответния принос на страните за създаването на доход от контролираната сделка и да бъдат независими в разумна степен от образуването на трансферните цени (т.е. следва да се основават на обективни данни (например продажбите към несвързани страни), а не на данни, свързани с възнаграждението по контролирани сделки (например продажбите към свързани предприятия).

Комбинираната печалба може да бъде разделена между свързаните предприятия въз основа на анализ на остатъчната печалба или на анализ на приноса.

При анализа на остатъчната печалба като първа стъпка се определят обичайните печалби, относими към принос, който може да бъде надеждно съпоставен с базов показател, т.е. обикновено по-малко сложен принос, за който може да бъдат намерени надеждни сходни елементи, и тези печалби се отнасят към свързаните предприятия. Обикновено това първоначално възнаграждение се определя, като се прилага един от традиционните методи въз основа на сделката или метод на нетната печалба по сделката, за да се определи възнаграждението за сходни сделки между независими предприятия. По този начин обикновено не се отчита възвръщаемостта, която би била генерирана от втора категория принос, който може да бъде единствен по рода си и стойностен и/или се дължи на висока степен на интегриране или на споделено поемане на икономически значими рискове. Като втора стъпка всяка остатъчна печалба (или загуба), оставаща след отчитане на печалбите, относими към първата категория принос, се подлага на анализ, основан на относителната стойност (ценност) на втората категория принос на страните.

При анализа на приноса, за разлика от анализа на остатъчната печалба, комбинираната печалба се разделя между свързаните предприятия наведнъж въз основа на

относителната стойност на приноса, направен от всяко от свързаните предприятия, участващи в контролираната сделка.

В настоящото предложение не се отдава предпочитание към някой от изброените по-горе признати методи за трансферно ценообразуване. Трябва да се приложи правилото, предвидено в член 10, и по този начин да се избере най-подходящият метод, като се вземат предвид фактите и обстоятелствата по конкретния случай.

В член 9, параграф 2 се предвижда още, че метод за трансферно ценообразуване, различен от одобрените методи, предвидени в параграф 1, може да се прилага само когато може да се докаже, че i) нито един от одобрените методи не може обосновано да бъде приложен за определяне на условията, съответстващи на принципа на сделката между несвързани лица, за контролираната сделка, и че ii) този друг метод води до резултат, съответстващ на този, който би бил постигнат от независими предприятия, участващи в сходни неконтролирани сделки при сходни обстоятелства. Данъчно задълженото лице или данъчната администрация, които твърдят, че са използвали метод, различен от одобрените методи, съдържащи се в параграф 1, носят тежестта да докажат, че са изпълнени изискванията на член 9, параграф 2.

Когато условията, предвидени в параграф 2, са изпълнени и за определянето на цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица е приложен способ за икономическо остойностяване, се вземат надлежно предвид съдържанието и препоръките на доклад JTPF/003/2017/FINAL/EN²⁶ относно използването на способности за икономическо остойностяване при трансферното ценообразуване, одобрен от Съвместния форум по трансферното ценообразуване през 2017 г. Докладът съдържа изчерпателно описание на способите за остойностяване и специфичните елементи, които следва да се вземат предвид при използването им за целите на трансферното ценообразуване.

Избор на най-подходящия метод

В член 10 от директивата се предвижда, че изборът на метод за трансферно ценообразуване винаги трябва да има за цел намирането на най-подходящия метод за конкретния случай.

За тази цел при процеса на подбор следва да се отчитат съответните силни и слаби страни на методите за трансферно ценообразуване; уместността на разглеждания метод с оглед на естеството на контролираната сделка, която се определя по-специално чрез функционален анализ; наличието на надеждна информация (по-специално относно сходни елементи при неконтролирани сделки), необходима за прилагането на избрания метод и/или на други методи; и степента на сходство между контролираните и неконтролираните сделки, включително надеждността на корекциите за сходство, които може да са необходими, за да се премахнат съществените разлики между тях. Нито един метод не е подходящ за всяка една възможна ситуация, нито пък е

²⁶ Доклад на Съвместния форум на ЕС по трансферното ценообразуване относно използването на способности за икономическо остойностяване при трансферното ценообразуване (EU Joint Transfer Pricing Forum Report on the use of economic valuation techniques in transfer pricing) (JTPF/003/2017/FINAL/EN): https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2017-10/2017_10_16_jtpf_003_2017_en_final_en.pdf.

необходимо да се доказва, че даден метод не е подходящ при съответните обстоятелства.

По принцип методът на съпоставимата неконтролирана цена е подходящ метод за установяване на цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица: а) за продажби на стоки, търгувани на пазара, при условие че контролираната сделка и сходните неконтролирани сделки се осъществяват при сходни обстоятелства, включително на едно и също равнище на търговската верига (например продажба на вторичен производител, на разпространител, на търговец на дребно и т.н.), и б) за някои обичайни финансови сделки, като например даването на паричен заем. За тези видове сделки пазарните цени (например цените на стоки или лихвените проценти) може да бъдат публично достъпни.

Методът на препродажната цена е най-полезен, когато се прилага за операции по продажби и предлагане на пазара, като например онези, които обикновено се извършват от разпространител. При някои обстоятелства печалбата от препродажната цена на търговеца на дребно при контролираната сделка може да се определи въз основа на печалбата от препродажната цена, която същият търговец на дребно печели от артикули, закупени и продадени в рамките на сходни неконтролирани сделки (вътрешен сходен елемент). При други обстоятелства печалбата от препродажната цена може да се определи въз основа на печалбата от препродажната цена, получена от независими предприятия при сходни неконтролирани сделки (външни сходни елементи).

Методът „разходи плюс надбавка“ е най-полезен, когато а) стоки се продават от производител, който не допринася със стойностни, единствени по рода си нематериални активи и не поема необичайни рискове в контролираната сделка, какъвто може да бъде случаят при договор или споразумение за производство на ишлеми; или б) когато контролираната сделка се състои в предоставяне на услуги, за които доставчикът не допринася с единствени по рода си и стойностни нематериални активи или не поема необичайни рискове.

С метода на нетната печалба по сделката се работи по начин, подобен съответно на метода „разходи плюс надбавка“ и на метода на препродажната цена, с тази разлика, че се сравняват нормите на нетната печалба, и този метод е полезен в случаите, когато липсва публично достъпна надеждна информация за брутната печалба на трети страни или тази информация е ограничена и в резултат на това е трудно да се приложат посочените по-рано традиционни методи въз основа на сделката. Като цяло се наблюдава, че за производствени и обслужващи дейности се използват показатели за нормата на нетната печалба, основани на разходите; за дейности по продажби се използват показатели, основани на продажбите; а за дейности, изискващи много активи, се използват показатели, основани на активите. Във всеки случай избраният финансов показател трябва да бъде такъв, че: i) да отразява стойността на функциите, изпълнявани от подлежащата на тестване страна (т.е. страната по контролираната сделка, за която се тества финансов показател), като се вземат предвид нейните активи и поетите рискове; ii) да е независим в разумна степен от образуването на трансферните цени, т.е. той следва да се основава на обективни данни (например продажби на несвързани страни), а не на данни, свързани с възнаграждението по контролирани сделки (като например продажби на свързани предприятия); и iii) да може да бъде измерен по достатъчно надежден и последователен начин на равнището на контролираната сделка и това на сходната неконтролирана сделка или сделки.

Едностранныте методи (метод на препродажната цена, метод „разходи плюс надбавка“, метод на нетната печалба по сделката) не са надеждни в случаите, когато всяка от страните по сделката внася единствен по рода си и стойностен принос по отношение на контролираната сделка или когато страните извършват високо интегрирани дейности. В такъв случай най-подходящият метод е методът на разделената печалба, тъй като независимите страни могат ефективно да определят цената по сделката пропорционално на съответните си приноси, което прави използването на двустранен метод по-подходящо. Освен това, тъй като тези приноси са единствени по рода си и стойностни, няма да има надеждна информация за сходни елементи, която би могла да се използва за определяне на цената по сделката по по-надежден начин чрез прилагането на друг метод.

Едностранныте методи са подходящи в случаите, когато една от страните прави всички единствени по рода си и стойностни приноси, свързани с контролираната сделка, докато другата страна не прави никакви единствени по рода си и стойностни приноси. В такъв случай подлежащата на проверка страна следва да бъде тази, по отношение на която методът на трансферно ценообразуване може да се приложи по най-надеждния начин и за която може да се намерят най-надеждните сходни елементи. Страната, която не прави никакъв единствен по рода си и стойностен принос във връзка със сделката, най-често ще бъде тази, по отношение на която най-надеждно може да бъде приложен едностранны метод за трансферно ценообразуване.

Анализ на сходството

Анализът на сходството (съпоставимостта) е основополагащ за прилагането на принципа на сделката между несвързани лица.

За да се приложи принципът на сделката между несвързани лица, е необходимо да се извърши анализ на сходството, който в основни линии се състои от два ключови аспекта: i) определяне на търговските или финансовите отношения между свързаните предприятия, както и условията и икономически значимите обстоятелства, свързани с тези отношения; и ii) сравняване на условията и икономически значимите обстоятелства на сделките между свързани предприятия (контролирани сделки) с тези по сходни сделки между независими предприятия (сходни неконтролирани сделки).

Що се отнася до първия аспект, в член 11 се посочват факторите за сходство, които държавите членки следва да вземат предвид при определяне на обстоятелствата по контролирана сделка. Тези фактори са договорните условия по сделката, функционалният анализ (функциите, които всяко предприятие изпълнява, като се вземат предвид използваните активи и поетите рискове), характеристиките на продукта или услугата, предмет на сделката, икономическите обстоятелства и стопанските стратегии. След като бъдат установени обстоятелствата по контролираната сделка, трябва да се извършат действителното сравнение и оценка на въпроса дали сделката е съобразна с принципа на сделката между несвързани лица. За тази цел е необходимо да се определи коя величина ще бъде обект на сравнение (т.е. трябва да се избере метод за трансферно ценообразуване); и с какво ще се сравнява (т.е. трябва да се открие потенциална сходна неконтролирана сделка).

Контролирана и неконтролирана сделка се считат за сходни, ако икономически значимите характеристики на двете сделки и обстоятелствата, които ги съпътстват, са

достатъчно близки, за да осигурят надежден измерител за резултата, съответстващ на принципа на сделката между несвързани лица.

Не е задължително двете сделки непременно да са еднакви, за да бъдат сходни. По-скоро нито една от разликите между тях не трябва да засяга съществено цената или печалбата в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица; когато съществуват такива съществени разлики, следва да се приложат достатъчно точни корекции, за да се премахне техният ефект.

Тези корекции (наричани „корекции за сходство“) се прилагат само ако ефектът от съществените разлики върху цената или печалбата може да бъде установен с достатъчна точност, за да се повиши надеждността на резултатите.

В член 11 се уточнява още, че държавите членки следва да гарантират, че търсенето на сходни неконтролирани сделки се основава на принципа на прозрачността. Това означава, че данъчно задължените лица следва да обосновават и документират стъпките на търсенията пред данъчната администрация и, симетрично, че данъчната администрация следва да предоставя съответната информация за тези стъпки на данъчно задълженото лице, когато подготвя или оспорва такива търсения.

При търсенето на сходни неконтролирани сделки следва да се вземат надлежно предвид препоръките, съдържащи се в Доклад JTPF/007/2016/FINAL/EN²⁷ относно използването на сходни елементи в рамките на ЕС, одобрен от Съвместния форум по трансферното ценообразуване през 2016 г.

Определяне на диапазона на резултатите в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица

В някои случаи прилагането на даден метод на ценообразуване води до единствен резултат, който е най-надеждният измерител за резултата, съответстващ на принципа на сделката между несвързани лица. В други случаи прилагането на даден метод може да доведе до получаване на няколко резултата, от които може да се извлече диапазон от надеждни резултати. В съответствие с най-добрите международни практики разпоредбата на член 12 постановява, че когато прилагането на най-подходящия метод води до диапазон от числа, диапазонът на резултатите в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица трябва да се определи, като се използва междуквартилният размах. Междуквартилният размах е диапазонът от 25-ия до 75-ия процентил на резултатите, получени от сходни неконтролирани сделки.

За да се сведат до минимум споровете и да се осигури общ подход в целия Съюз, разпоредбата предвижда още, че i) спрямо данъчно задълженото лице следва да не се прилага корекция, когато резултатите му попадат в рамките на междуквартилния размах, освен ако данъчната администрация или данъчно задълженото лице докаже, че фактите и обстоятелствата по конкретния случай са основание за специално различно позициониране в рамките на диапазона; ii) когато резултатите от контролирана сделка попадат извън диапазона на резултатите в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица, данъчните администрации трябва да приложат корекция на медианата

²⁷ Доклад на Съвместния форум на ЕС по трансферното ценообразуване относно използването на сходни елементи в рамките на ЕС (EU Joint Transfer Pricing Forum Report on the use of comparables in the EU) (JTPF/007/2016/FINAL/EN): <https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2017-04/jtpf0072017encomps.pdf>.

на всички резултати, освен ако данъчно задълженото лице или данъчната администрация докаже, че в конкретния разглеждан случай някоя друга точка от диапазона определя по-надеждна цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица.

Документация във връзка с трансферното ценообразуване

Основен елемент от спазването на изискванията за трансферното ценообразуване е наличието на документация, доказваща, че цените съответните сделки са образувани в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица. В приложение 2 са посочени основните елементи на правилата относно документацията, които ще бъдат допълнително уточнени от Комисията на по-късен етап в съответствие с разпоредбите на член 13, за да се добавят евентуално елементи като стандартни образци, определящи вида и съдържанието на информацията за трансферното ценообразуване, сроковете, които трябва да бъдат обхванати, езиковите изисквания и данъчно задължените лица, попадащи в обхвата на задължението за документиране.

iii) Прилагане на принципа на сделката между несвързани лица и бъдещи общи правила по особени въпроси

За да се осигури единно прилагане на принципа на сделката между несвързани лица, при прилагането на този принцип в държавите членки ще бъде задължителна най-актуалната версия на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване. Тъй като Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване ще бъде изменяно периодично, тези нови редакции на Ръководството следва да бъдат новата задължителна основна уредба. За да се гарантира спазването на тези нови редакции на Ръководството в държавите членки, следва да се прилага процедурата съгласно член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Освен това Комисията може да предложи изменение на настоящата директива, за да отрази изменение на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване.

За да се постигне целта за създаване на по-голяма сигурност за данъчно задължените лица, се предлага да се установят допълнителни общи задължителни правила в областта на трансферното ценообразуване чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение ще дадат на данъчно задължените лица ясна представа за това какво данъчните органи в Съюза биха сметнали за приемливо да се използва за определени сделки, а също така ще осигурят т.нар. „правила за ограничаване на задълженията във връзка с данъчното облагане“, които ще намалят тежестта, свързана със спазването на законодателството, и броя на споровете.

С оглед на чувствителния характер на такива мерки, които засягат националните изпълнителни правомощия и правомощия в областта на правоприлагането по отношение на прякото данъчно облагане, упражняването на правата на облагане с данък, предоставени по силата на двустранни или многостранни данъчни спогодби за избягване на двойното данъчно облагане или двойното данъчно необлагане, както и предвид потенциалните финансови последици за данъчните основи на държавите членки, изпълнителните правомощия за приемане на решения съгласно настоящата директива следва да бъдат предоставени на Съвета, който да действа по предложение на Комисията.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

относно трансферното ценообразуване

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 115 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент²⁸,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²⁹,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) Трансферното ценообразуване се отнася до определянето на цени за презгранични сделки между свързани предприятия в рамките на многонационална група предприятия (МГП). Тъй като изчисляването на данъците по принцип се основава на отчети на равнището на образуванието, цените или другите условия, при които се осъществяват презгранични сделки между свързани предприятия, ще дават отражение върху приходите и/или разходите на съответните образувания във връзка с тези сделки, като вследствие на това ще влияят върху размера на печалбата, която всяко образувание от групата отчита за данъчни цели в юрисдикцията, в която те осъществяват дейност.
- (2) Световно признатият стандарт за определяне на цените между свързани предприятия за данъчни цели е така нареченият „принцип на сделката между несвързани лица при справедливи пазарни условия“, наричан за краткост „принцип на сделката между несвързани лица“. Принципът на сделката между несвързани лица гласи, че отделните членове на групата на МНП трябва да сключват сделки помежду си така, сякаш са независими трети страни. С други думи сделките между две свързани предприятия следва да отразяват резултата, който би бил постигнат, ако страните не бяха свързани, т.е. ако страните бяха независими една от друга и резултатът (цена или печалби) се определяше от (свободни) пазарни механизми.
- (3) Когато държавите членки прилагат или тълкуват принципа на сделката между несвързани лица по различен начин, те създават ситуации, които биха могли да нанесат вредни последствия на вътрешния пазар. Несъгласуваността на

²⁸ ОВ С , г., стр. .

²⁹ ОВ С , г., стр. .

приложимите правила за трансферното ценообразуване не само може да доведе до двойно данъчно облагане, но и да отвори вратички за прехвърляне на печалби и избягване на данъци. Подобна несъгласуваност представлява сериозна данъчна пречка за предприятията, които осъществяват презгранична дейност, вероятно причинява икономически изкривявания и неефективност и оказва отрицателно въздействие върху презграничните инвестиции и растежа.

- (4) С настоящата директива се определят правила за осигуряване на единно прилагане на принципа на сделката между несвързани лица в целия Съюз с цел повишаване на данъчната сигурност и намаляване на случаите на двойно данъчно облагане, както и на двойно данъчно необлагане.
- (5) За да се гарантира, че принципът на сделката между несвързани лица се прилага по еднакъв начин в целия Съюз, държавите членки следва да прилагат общо определение за понятието „свързани предприятия“. С оглед на осигуряването на равно третиране, за целите на настоящата директива мястото на стопанска дейност следва да се третира като свързано предприятие и по този начин вътрешните сделки между главното управление и мястото на стопанска дейност следва да се определят в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица.
- (6) За да се гарантира ограничаването на двойното данъчно облагане, държавите членки следва да разполагат с адекватни механизми, които да им позволят при извършване на първична корекция в юрисдикция на друга държава членка или на трета държава да извършват съответстваща корекция. По-специално държавите членки следва да имат възможност да извършват съответстващи корекции и следва да не ограничават предоставянето на такава корекция само в контекста на процедура за взаимно споразумение (ПВС), но да предоставят такава и като резултат от: i) ускорена процедура, която да приключва в рамките на 180 дни, без да е необходимо да се открива ПВС, когато няма съмнения, че първичната корекция е основателна; или от ii) съвместни проверки или други форми на международно сътрудничество, като например многостранни програми за оценка на риска като Европейския подход на доверие и сътрудничество (ЕТАСА) и Международната програма за осигуряване на съответствието (ICAP).
- (7) Възможно е да има основателни причини, поради които не се предоставя съответстваща корекция или тя е по-малка от първичната корекция. По-специално държавите членки следва да не предоставят съответстващи корекции в следните случаи: i) ако се счита, че първичната корекция не е съобразена с принципа на сделката между несвързани лица; ii) ако първичната корекция не води до облагане с данък в друга юрисдикция на печалба, за която свързаното предприятие в съответната държава членка вече е било обложено с данък; и iii) когато става въпрос за юрисдикция на трета държава — ако няма сключена спогодба за избягване на двойното данъчно облагане. При липса на първична корекция държавите членки могат да извършат корекция в посока намаление само в следните случаи: i) ако корекцията в посока намаление е в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица; ii) ако сума, равна на корекцията в посока намаление, е включена в печалбата на свързаното предприятие в другата юрисдикция и в нея подлежи на данъчно облагане; и iii) до съответната юрисдикция е изпратено съобщение за намерението да се извърши корекция в посока намаление. Целта на предходните разпоредби е да се гарантира, че: i) държавите членки могат да запазят правото си да преценяват дали първичната

корекция е съобразена с принципа на сделката между несвързани лица; и ii) не е налице нито двойно данъчно облагане, нито двойно данъчно необлагане. Държавите членки следва да не създават ситуации на двойно данъчно необлагане.

- (8) С цел да се установи общ подход към компенсаторните корекции в рамките на Съюза и да се избегнат съдебни спорове, в настоящата директива са предвидени условията, при които държавите членки следва да признават компенсаторна корекция. Тази разпоредба следва да се тълкува във връзка с Доклада от 2013 г. относно компенсаторните корекции на сформирания към Комисията Съвместен форум на ЕС по трансферното ценообразуване³⁰.
- (9) За да се гарантира, че резултатите от трансферното ценообразуване се определят в съответствие с действителното поведение на свързаните страни, разпоредбите на настоящата директива изискват внимателно очертаване на действителната сделка между свързаните предприятия чрез анализиране на договорните отношения между страните в съчетание с поведението на страните. В тази връзка решаващата първа стъпка от анализа на трансферното ценообразуване следва да бъде точното определяне на междудружествените сделки чрез анализ на техните икономически значими характеристики, отразени не само в договорите между страните, но и в тяхното поведение и всички други относими факти. Договорните условия следва да бъдат отправната точка за анализа, а доколкото поведението или други факти не съответстват на писмения договор, за най-надеждно доказателство за действително осъществената сделка или сделки следва да се приеме поведението на страните (а не условията на писмения договор).
- (10) Методите за трансферно ценообразуване се използват за определяне на цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица за сделките между свързани предприятия. Методите, описани в настоящата директива, са в съответствие с глава III от Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване за многонационалните предприятия и данъчните администрации от 2022 г. на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) (наричано за краткост „Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване“). В настоящата директива не се изразява предпочитание към някой от тези признати методи за трансферно ценообразуване. Вместо това следва да се прилага правилото за най-подходящия метод, предвидено в настоящата директива, и по този начин да се избира най-подходящият метод, като се вземат предвид фактите и обстоятелствата по конкретния случай. В настоящата директива се предвижда още, че метод за трансферно ценообразуване, различен от признатите от ОИСР методи, може да се прилага само когато може да се докаже, че: i) нито един от методите, признати от ОИСР, не може да бъде разумно приложен за определяне на условията, съответстващи на принципа на сделката между несвързани лица, за контролираната сделка (т.е. сделката между свързани предприятия); и че ii) съответният друг метод води до резултат, съответстващ на този, който би бил постигнат от независими предприятия, участващи в сходни неконтролирани сделки при сходни обстоятелства. Данъчно задълженото лице или данъчната администрация, което или която използва метод, различен от един от признатите от ОИСР методи,

³⁰ JTPF/009/FINAL/2013/EN, заседание от 5 ноември 2013 г.: https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2016-09/jtpf_009_final_2013_en.pdf

следва да поеме тежестта на доказване, че изискванията са изпълнени. Когато условията са удовлетворени и за определянето на цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица е приложен способ за икономическо остойностяване, следва да се вземат надлежно предвид съдържанието и препоръките на Доклада от 2017 г. на сформирания към Комисията Съвместен форум на ЕС по трансферното ценообразуване относно използването на способности за икономическо остойностяване при трансферното ценообразуване³¹.

- (11) Изборът на метод за трансферно ценообразуване винаги следва да има за цел намирането на най-подходящия метод за конкретния случай. При процеса на подбор на най-подходящ метод за трансферно ценообразуване следва да се отчитат i) съответните силни и слаби страни на методите за трансферно ценообразуване; ii) уместността на разглеждания метод с оглед на естеството на контролираната сделка, която се определя по-специално чрез функционален анализ; iii) наличието на надеждна информация (по-специално относно сходните елементи при неконтролирани сделки), необходима за прилагането на избрания метод или на други методи; и iv) степента на сходство между контролираните и неконтролираните сделки, включително надеждността на корекциите за сходство, които може да са необходими, за да се премахнат съществени разлики между тях. Нито един метод не е подходящ за всяка една възможна ситуация, нито пък е необходимо да се доказва, че конкретен метод не е подходящ при даден набор от обстоятелства. Следва да се отбележи, че едностранните методи, като метода на препродажната цена, метода „разходи плюс надбавка“, метода на нетната печалба по сделката, не се считат за надеждни в случаите, когато всяка от страните по сделката внася единствен по рода си и стойностен принос по отношение на контролираната сделка или когато страните извършват високо интегрирани дейности. В такива случаи най-подходящият метод е методът на разделената печалба, тъй като независимите страни могат ефективно да определят цената по сделката пропорционално на съответните си приноси, поради което използването на двустранен метод би било по-подходящо. Едностранните методи са подходящи, когато една от страните прави всички единствени по рода си и стойностни приноси, свързани с контролираната сделка, докато другата страна не прави никакви единствени по рода си и стойностни приноси. В такъв случай подлежащата на проверка страна — т.е. страната по контролираната сделка, за която се проверява даден финансов показател, следва да бъде тази, по отношение на която методът на трансферно ценообразуване може да се приложи по най-надеждния начин и за която могат да се намерят най-надеждните сходни елементи. Страната, която не прави никакъв единствен по рода си и стойностен принос във връзка със сделката, най-често ще бъде тази, по отношение на която най-надеждно може да бъде приложен едностранен метод за трансферно ценообразуване.
- (12) За да се приложи принципът на сделката между несвързани лица, е необходимо да се извърши анализ на сходството, който в основни линии се състои от два ключови аспекта: i) определяне на търговските или финансовите отношения между свързаните предприятия, както и на условията и икономически значимите

³¹ JTPF/003/2017/FINAL/EN, заседание от 22 юни 2017 г.: https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2017-10/2017_10_16_jtpf_003_2017_en_final_en.pdf

обстоятелства, свързани с тези отношения; и ii) сравняване на условията и икономически значимите обстоятелства на сделките между свързани предприятия (контролирани сделки) с тези на сходни сделки между независими предприятия (сходни неконтролирани сделки). Факторите за сходство, които трябва да бъдат взети под внимание, са i) договорните условия по сделката, ii) функционалният анализ (функциите, които всяко предприятие изпълнява, като се вземат предвид използваните активи и поетите рискове), iii) характеристиките на продукта или на услугата, предмет на сделката, iv) икономическите обстоятелства и v) стопанските стратегии. След като бъдат установени обстоятелствата по контролираната сделка, следва да се извършат действителното сравнение и оценка на въпроса дали сделката е съобразна с принципа на сделката между несвързани лица. За тази цел условията на разглежданата контролирана сделка следва да се сравнят с условията на сходна неконтролирана сделка. Контролирана и неконтролирана сделка се считат за сходни, ако икономически значимите характеристики на двете сделки и обстоятелствата, които ги съпътстват, са достатъчно близки, за да осигурят надежден измерител за резултата, съответстващ на принципа на сделката между несвързани лица. Не е задължително двете сделки да са еднакви, за да бъдат сходни. По-скоро нито една от разликите между тях не трябва да засяга съществено цената или печалбата в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица; когато съществуват такива съществени разлики, следва да се приложат достатъчно точни корекции, за да се премахне техният ефект. При търсенето на сходни неконтролирани сделки следва да се вземат надлежно предвид препоръките, съдържащи се в Доклада от 2016 г. относно използването на сходни елементи в рамките на ЕС³², изготвен от сформирания към Комисията Съвместен форум на ЕС по трансферното ценообразуване.

- (13) За да се сведат до минимум споровете и да се осигури общ подход в целия Съюз, разпоредбите на настоящата директива предвиждат още, че спрямо данъчно задълженото лице не следва да се прилага корекция, когато резултатите му попадат в рамките на междуквартилния размах, освен ако данъчната администрация или данъчно задълженото лице докаже, че фактите и обстоятелствата по конкретния случай са основание за специално различно позициониране в рамките на диапазона. Когато резултатите от контролирана сделка попадат извън диапазона на резултатите в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица, данъчните администрации следва да бъдат задължени да приложат корекция на медианата на всички резултати, освен ако данъчно задълженото лице или данъчната администрация докаже, че в даден конкретен случай някоя друга точка от диапазона определя по-надеждна цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица.
- (14) С цел да се намали тежестта, свързана със спазването на изискванията от страна на данъчно задължените лица, които осъществяват презгранична дейност в рамките на Съюза, следва да се въведе общ подход към документацията във връзка с трансферното ценообразуване. Един стандартен образец, правила

³² Доклад от 2016 г. относно използването на сходни елементи в рамките на ЕС, изготвен от сформирания към Комисията Съвместен форум на ЕС по трансферното ценообразуване (Commission's 2016 EU Joint Transfer Pricing Forum Report on the use of comparables in the EU) (JTPF/007/2016/FINAL/EN): <https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2017-04/jtpf0072017encomps.pdf>

относно съдържанието и езиковите договорености, графици и определяне кои данъчно задължени лица следва да бъдат в обхвата - това ще внесе простота и потенциални икономии на разходи, като се вземат предвид глава V „Документация“ от Насоките на ОИСР за трансферното ценообразуване и Кодексът за поведение относно документацията за трансферното ценообразуване за свързани предприятия в Европейския съюз³³.

- (15) Правилата, предвидени в настоящата директива, следва да се прилагат по начин, съответстващ на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване.
- (16) За да се създаде по-голяма сигурност за данъчно задължените лица и да се намали рискът от двойно данъчно облагане, в настоящата директива е предвидена възможността за установяване на допълнителни общи правила за трансферно ценообразуване със задължителен характер чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение следва да дават на данъчно задължените лица ясна представа за това какво данъчните органи в Съюза биха сметнали за приемливо да се използва за определени сделки, а също така да осигурят т.нар. „правила за ограничаване на задълженията във връзка с данъчното облагане“, които намаляват тежестта, свързана със спазването на законодателството, и броя на споровете. С оглед на потенциалното въздействие на такива мерки върху националните изпълнителни правомощия и правомощия в областта на правоприлагането по отношение на прякото данъчно облагане, упражняването на правата на облагане с данък, предоставени по силата на двустранни или многостранни данъчни спогодби за избягване на двойното данъчно облагане или двойното данъчно необлагане, както и с оглед на потенциалните последици за данъчните основи на държавите членки, изпълнителните правомощия за приемане на решения съгласно настоящата директива следва да бъдат предоставени на Съвета, който да действа по предложение на Комисията.
- (17) За да се прецени ефективността на новите правила, разписани в настоящата директива, Комисията следва да изготви оценка въз основа на информацията, предоставена от държавите членки, и другите налични данни.
- (18) С цел да се даде възможност на предприятията да се ползват пряко от предимствата на вътрешния пазар, без да понасят ненужна допълнителна административна тежест, информацията относно данъчните разпоредби, установени в настоящата директива, следва да бъде достъпна чрез единна цифрова платформа (ЕЦП) в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1724³⁴. ЕЦП предоставя обслужване на едно гише за презграничните ползватели във връзка с онлайн предоставяне на информация, процедури и услуги за оказване на помощ, свързани с функционирането на вътрешния пазар.

³³ Резолюция на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 27 юни 2006 г. относно Кодекс за поведение относно документацията във връзка с трансферното ценообразуване при свързани предприятия в Европейския съюз (ДТЦ в ЕС), 2006/C 176/01, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2006.176.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2006%3A176%3AFULL.

³⁴ Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1).

- (19) При обработването на лични данни, извършвано в рамките на настоящата директива, следва да се спазва Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета³⁵. Държавите членки могат да обработват лични данни съгласно настоящата директива за целите на установяването на свързаните предприятия съгласно член 5.
- (20) Срок на съхранение от 10 години е оправдан, за да се даде възможност на държавите членки да спазват повечето давностни срокове. (21) С оглед на намаляването на административната тежест за данъчно задължените лица на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на документацията във връзка с трансферното ценообразуване, като се определят общите образци, езиковите изисквания, видът на данъчно задължените лица, които трябва да спазват тези образци, и сроковете, които трябва да бъдат обхванати. От особено значение е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 година. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (22) Тъй като целта на настоящата директива не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и следователно, поради презграничния характер на правилата за трансферното ценообразуване и необходимостта от намаляване на разходите за спазване на изискванията на вътрешния пазар като цяло може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалността, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (23) В съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който издаде становище на [да се въведе дата],

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

³⁵ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

Член 1

Предмет

С настоящата директива се установяват разпоредби за хармонизиране на правилата на държавите членки за трансферното ценообразуване и за осигуряване на единно прилагане на принципа на сделката между несвързани лица в рамките на Съюза.

Член 2

Приложно поле

Настоящата директива се прилага за данъчно задължените лица, които са регистрирани или подлежат на данъчно облагане в една или повече държави членки, включително за местата на стопанска дейност в една или повече държави членки.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „принцип на сделката между несвързани лица“ означава международният стандарт, който предписва, че свързаните предприятия трябва да сключват сделки помежду си така, сякаш са независими трети страни. С други думи сделките между две свързани предприятия следва да отразяват резултата, който би бил постигнат, ако страните не бяха свързани, т.е. ако страните бяха независими една от друга и резултатът (цена или печалби) се определяше от (свободни) пазарни механизми;
- 2) „резултат, съответстващ на принципа на сделката между несвързани лица“, означава резултатът от контролирана сделка, ако условията, поставени или наложени между свързаните предприятия в техните търговски или финансови отношения, бяха такива, каквито биха били между независими предприятия;
- 3) „диапазон на резултатите в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица“ означава диапазон от числа, който е приемлив за определяне дали условията по контролирана сделка съответстват на принципа на сделката между несвързани лица и който се получава в резултат на прилагането на един и същ метод за трансферно ценообразуване спрямо множество сходни данни;
- 4) „място на стопанска дейност“ означава определено място на стопанска дейност съгласно предвиденото в съответната двустранна спогодба за избягване на двойното данъчно облагане или, при липсата на такава, в националното право;
- 5) „независими предприятия“ означава предприятия, които не са свързани предприятия по смисъла на член 5;
- 6) „първична корекция“ означава корекция в посока увеличение на облагаемата печалба на дружество, извършена от данъчната администрация в първата юрисдикция в резултат на прилагането на принципа на сделката между несвързани лица по отношение на сделки, включващи свързано предприятие във втора данъчна юрисдикция;
- 7) „съответстваща корекция“ означава корекция в посока намаление на облагаемата печалба на дружество, извършена от данъчната администрация във

втората юрисдикция вследствие на първична корекция, извършена от данъчната администрация в първата юрисдикция, така че отнасянето на печалбите от двете юрисдикции да бъде съгласувано;

- 8) „компенсаторна корекция“ означава корекция, при която данъчно задълженото лице отчита трансферна цена за данъчни цели, която по мнението на данъчно задълженото лице представлява цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица по контролирана сделка, въпреки че тази цена се различава от сумата, която действително е начислена между свързаните предприятия;
- 9) „метод на сходната неконтролирана цена“ означава метод за трансферно ценообразуване, при който цената на имущество или услуги, прехвърлени в рамките на контролирана сделка, се сравнява с цената, начислена за имущество или услуги, прехвърлени в рамките на сходна неконтролирана сделка при сходни обстоятелства;
- 10) „метод на препродажната цена“ означава метод за трансферно ценообразуване, основан на цената, на която продукт, закупен от свързано предприятие, се препродава на независимо предприятие; като препродажната цена, след приспадане на печалбата от препродажната цена, и резултатът, след изваждане на печалбата от препродажната цена и след корекция за други разходи, свързани с покупката на продукта, като например мита, може да се разглеждат като цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица за първоначалното прехвърляне на имущество между свързаните предприятия;
- 11) „метод „разходи плюс надбавка““ означава метод за трансферно ценообразуване, при който се използват разходите, направени от доставчика на имущество (или на услуги) в рамките на контролирана сделка; върху тези разходи се добавя подходяща надбавка, за да се постигне подходяща печалба с оглед на изпълняваните функции (като се вземат предвид използваните активи и поетите рискове) и пазарните условия; цената, след прибавяне на надбавката към правилната разходна основа, може да се счита за цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица по първоначалната контролирана сделка;
- 12) „метод на нетната печалба по сделката“ означава основан на печалбата по сделката метод, при който се изследва нормата на нетната печалба спрямо подходяща основа, например разходи, продажби, активи, която данъчно задълженото лице реализира от контролирана сделка, които е подходящо да се обобщят;
- 13) „метод на разделената печалба“ означава метод за разделяне на печалбата от сделка, който показва съответните печалби, които трябва да бъдат разделени за свързаните предприятия от контролирана сделка (или контролирани сделки, които е целесъобразно да бъдат обобщени), и по който след това тези печалби се разделят между свързаните предприятия на икономически оправдана основа, като се определя приблизително разделението на печалбата, което би било договорено в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица;
- 14) „анализ на сходството“ означава сравнение на контролирана сделка с неконтролирана сделка;
- 15) „контролирана сделка“ означава сделка между две свързани предприятия;

- 16) „сходна неконтролирана сделка“ означава сделка между независими предприятия, която е сходна с разглежданата контролирана сделка;
- 17) „многонационална група предприятия“ (МГП) означава многонационална група от предприятия, състояща се от свързани предприятия с установена стопанска дейност в две или повече юрисдикции;
- 18) „Ръководство на ОИСП по трансферно ценообразуване“ означава Ръководството на ОИСП по трансферно ценообразуване за многонационалните предприятия и данъчните администрации от 2022 г., одобрено от Съвета на ОИСП по силата на Препоръка на Съвета на ОИСП относно определянето на трансферното ценообразуване между свързани предприятия [C(95)126/Final], изменено на 20 януари 2022 г. и включено в приложение I, както и всички последващи изменения на това Ръководство на ОИСП по трансферно ценообразуване, които Съюзът е одобрил в контекста на Комитета по данъчните въпроси на ОИСП чрез приемането на позиция на Съюза съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС;
- 19) „споразумение за разпределяне на разходите“ означава договорно споразумение между стопански предприятия за поделение на приноса и рисковете, свързани със съвместното разработване, производство или получаване на нематериални активи, материални активи или услуги, с разбирането, че тези нематериални активи, материални активи или услуги се очаква да създадат ползи за отделните предприятия на всеки от участниците.

ГЛАВА II

ПРАВИЛА ЗА ТРАНСФЕРНОТО ЦЕНООБРАЗУВАНЕ

Член 4

Общо правило относно прилагането на принципа на сделката между несвързани лица

1. Държавите членки гарантират, че когато дадено предприятие участва в една или повече търговски или финансови презгранични сделки със свързано предприятие, това предприятие определя размера на облагаемата си печалба по начин, който е в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица.
2. Държавите членки гарантират, че когато условията, поставени или наложени при търговски или финансови презгранични сделки между свързани предприятия, не са в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица, тогава всяка печалба, която би била начислена на някое от предприятията и би била облагаема за това предприятие в държава членка, ако условията по сделките бяха в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица, но не е начислена на това предприятие поради това, че условията не съответстват на принципа на сделката между несвързани лица, се включва в облагаемата печалба на това предприятие и се облага по съответния начин.

Член 5

Свързани предприятия

1. За целите на настоящата директива „свързано предприятие“ означава лице, което е свързано с друго лице по някой от следните начини:
 - а) лицето участва в управлението на друго лице, като е в състояние да упражнява значително влияние върху другото лице;
 - б) лицето участва в контрола върху друго лице, като притежава право на над 25 % от гласовете;
 - в) лицето участва в капитала на друго лице като собственик на дял, който пряко или непряко надвишава 25 % от капитала;
 - г) лицето има право на 25 % или повече от печалбите на друго лице.
2. Ако повече от едно лице участва в управлението, контрола, капитала или печалбите на едно и също лице, както е посочено в параграф 1, всички въпросни лица се считат за свързани предприятия.
3. Ако едни и същи лица участват в управлението, контрола, капитала или печалбите на повече от едно лице, както е посочено в параграф 1, всички въпросни лица се считат за свързани предприятия.
4. За целите на параграфи 1 и 2 „лице“ означава както юридическо, така и физическо лице. Лице, което действа заедно с друго лице по отношение на правата на глас или собствеността върху капитала на дадено образувание, се третира като държащо участие във всички права на глас или собственост върху капитала на това образувание, които се държат от другото лице.
5. При непряко участие изпълнението на критериите, посочени в параграф 1, букви б) и в), се определя, като се умножат процентите на участие в дружествата от различните йерархични нива. За лице, което притежава право на повече от 50 % от гласовете, се счита, че притежава право на 100 % от гласовете.
6. Физическо лице, неговият съпруг/съпруга или признат партньор в съответствие с приложимото национално право, както и неговите възходящи или низходящи по права линия и неговите братя и сестри се смятат за едно лице.
7. Мястото на стопанска дейност се счита за свързано предприятие на предприятието, от което то е част.

Член 6

Съответстващи корекции

1. Когато бъде извършена първична корекция, държавите членки гарантират, че извършват съответстваща корекция, за да се предотврати двойно данъчно облагане, ако са спазени следните условия:
 - а) държавата членка, от която е поискано да извърши съответстващата корекция, е съгласна, че първичната корекция е в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица както по начало, така и по отношение на конкретната сума;

- б) първичната корекция води до облагане с данък в друга юрисдикция на печалба, за която свързаното предприятие в държавата членка, от която е поискано да приложи съответстващата корекция, вече е било обложено с данък във въпросната държава членка;
 - в) когато става въпрос за юрисдикция на трета държава, има влязла в сила данъчна спогодба за избягване на икономическо двойно данъчно облагане.
2. Държавите членки могат да предоставят съответстваща корекция вследствие на процедура за взаимно споразумение по силата на спогодба за избягване на двойното данъчно облагане съгласно междуправителствената Конвенция от 1990 г. за премахване на двойното данъчно облагане („Арбитражната конвенция“)³⁶ или съгласно Директива (ЕС) 2017/1852³⁷.
3. Независимо от параграф 2 държавите членки гарантират, че съответстваща корекция може да бъде извършена в резултат на искане на данъчно задължено лице с оглед на първична корекция, извършена в друга юрисдикция. За съответстващите корекции, извършвани съгласно настоящия параграф, се прилага следната процедура:
- а) данъчно задълженото лице:
 - i) посочва всички фактически и правни обстоятелства, необходими за оценяването съгласно принципа на сделката между несвързани лица на първичната корекция, извършена в другата юрисдикция;
 - ii) представя уверение (или равностоен документ), удостоверяващо окончателния характер на извършената в чужбина първична корекция; ако първичната корекция все още не е окончателна към датата на подаване на искането, това трябва да се посочи, заедно с условията, при които корекцията ще стане окончателна; уверението за окончателния характер на първичната корекция все пак се представя на съответната държава членка, преди да бъде предоставена съответстваща корекция.
 - б) Държавите членки обявяват искането за допустимо в срок от 30 дни чрез уведомление до данъчно задълженото лице, ако е представена цялата информация, предвидена в параграф 3, буква а). В същия срок държавите членки уведомяват данъчно задълженото лице за липсата на необходимата информация и му предоставят най-малко 30 дни, за да я предостави. Ако данъчно задълженото лице не предостави исканата информация в определения срок, искането може да бъде отхвърлено като недопустимо.
 - в) Държавите членки гарантират, че когато двойното данъчно облагане произтича от първична корекция, извършена в друга държава членка, процедурата приключва в срок от 180 дни от получаването на искането на данъчно задълженото лице с мотивиран акт за приемане или отхвърляне.

³⁶ Конвенция 90/463/ЕИО от 23 юли 1990 г. за премахване на двойното данъчно облагане във връзка с корекцията на печалби на свързани предприятия (ОВ L 225, 20.8.1990 г., стр. 10).

³⁷ Директива (ЕС) 2017/1852 на Съвета от 10 октомври 2017 г. относно механизми за разрешаване на спорове във връзка с данъчното облагане в Европейския съюз (ОВ L 265, 14.10.2017 г., стр. 1).

- г) В случай на приемане държавите членки съобщават на данъчния орган на другата съответна юрисдикция за признаването на съответстващата корекция.
 - д) Държавите членки гарантират, че когато съответстващата корекция не е предоставена, данъчно задълженото лице все още може да приложи процедури за взаимно споразумение съгласно спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, Арбитражната конвенция или Директива (ЕС) 2017/1852.
4. Независимо от параграфи 2 и 3 държавите членки гарантират, че съответстваща корекция може да бъде приложена в резултат на съвместни данъчни проверки или други форми на международно административно сътрудничество, когато са изпълнени следните условия:
- а) съответните данъчни администрации са съгласни с определянето на цената в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица;
 - б) първични и съответстващи корекции се предоставят симетрично за една и съща сума във всички съответни юрисдикции.
5. Независимо от параграф 1 при липса на първична корекция държавите членки могат да извършат корекция в посока намаление само ако са изпълнени следните условия:
- а) корекцията в посока намаление е в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица както по начало, така и по отношение на конкретната сума;
 - б) сума, равна на корекцията в посока намаление, е включена в печалбата на свързаното предприятие в другата юрисдикция и се облага както в държавата членка, така и в другата юрисдикция, като по този начин е подложена на двойно данъчно облагане;
 - в) държавата членка, към която е отправено искане за извършване на корекция в посока намаление, е съобщила на данъчната администрация на съответната юрисдикция за намерението си да извърши корекция в посока намаление, като е представила всички фактически и правни обстоятелства, необходими за оценка на корекцията в посока намаление съгласно принципа на сделката между несвързани лица.

Член 7

Компенсаторна корекция

Държавите членки гарантират, че компенсаторна корекция под формата на корекция в края на годината по инициатива на данъчно задълженото лице се приема, ако са изпълнени следните условия:

- а) преди да отчете съответната сделка или поредица от сделки, данъчно задълженото лице е положило разумни усилия, за да постигне резултат, съответстващ на принципа на сделката между несвързани лица;
- б) данъчно задълженото лице извършва корекцията симетрично в сметките във всички участващи държави членки;

- в) данъчно задълженото лице прилага един и същ подход последователно във времето;
- г) данъчно задълженото лице извършва корекцията преди подаването на данъчната декларация;
- д) данъчно задълженото лице е в състояние да обясни защо неговата прогноза не съответства на постигнатия резултат.

Член 8

Разграничаване на търговските или финансовите отношения

1. Държавите членки гарантират, че прилагането на принципа на сделката между несвързани лица започва с разграничаването и точното очертаване на търговските и финансовите отношения на свързаните предприятия, от една страна, и действителната сделка или сделки между свързаните предприятия, от друга страна.
2. Разграничаването и точното очертаване на търговските и финансовите отношения на свързаните предприятия и действителната сделка или сделки се основават на следните аспекти:
 - а) предварително обширно разбиране на отрасъла, в който осъществяват дейност свързаните предприятия, и на факторите, влияещи върху резултатите на предприятията, осъществяващи дейност в този отрасъл;
 - б) анализ на начина, по който работи всяко свързано предприятие, за да се установят търговските или финансовите му отношения със свързаните предприятия;
 - в) анализ на икономически значимите характеристики на контролираните сделки, като се вземат предвид както формата, така и съдържанието им.

Член 9

Методи за трансферно ценообразуване

1. Държавите членки гарантират, че цената в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица, начислена по контролирана сделка между свързани предприятия, се определя по един от следните методи за трансферно ценообразуване:
 - а) метода на сходната неконтролирана цена на свободния пазар;
 - б) метода на препродажната цена;
 - в) метода „разходи плюс надбавка“;
 - г) метода на нетната печалба по сделката;
 - д) метода на разделената печалба.
2. Като допълнение към методите, изброени в параграф 1, държавите членки разрешават прилагането на всякакви други методи и за остойностяване с цел приблизително определяне на цената в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица само ако може да се докаже по задоволителен начин, че:

- а) нито един от методите, посочени в параграф 1, не е подходящ или приложим при конкретните обстоятелства по случая;
- б) избраният метод или способ за остойностяване е в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица и осигурява по-надеждна приблизителна оценка на резултата, съответстващ на принципа на сделката между несвързани лица, отколкото методите, изброени в параграф 1.

Член 10

Правило за най-подходящия метод

1. Държавите членки гарантират, че цената в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица се определя чрез прилагане на най-подходящия метод за трансферно ценообразуване в зависимост от обстоятелствата по случая.
2. Най-подходящият метод за трансферно ценообразуване се избира измежду методите за трансферно ценообразуване, посочени в член 9, като се вземат предвид следните критерии:
 - а) съответните силни и слаби страни на методите за трансферно ценообразуване;
 - б) уместността на метода за трансферно ценообразуване с оглед на естеството на контролираната сделка, определена по-специално чрез анализ на функциите, изпълнявани от всяко предприятие по контролираната сделка, като се вземат предвид използваните активи и поетите рискове;
 - в) степента на сходство между контролираните и неконтролираните сделки, включително надеждността на евентуално приложените корекции за сходство, които може да са необходими, за да се премахнат разликите между тях;
 - г) наличието на надеждна информация, необходима за прилагането на избрания метод за трансферно ценообразуване.

Член 11

Анализ на сходството

1. Държавите членки преценяват дали дадена контролирана сделка води до резултат, съответстващ на принципа на сделката между несвързани лица, като сравняват условията по контролираната сделка с условията, които биха били налице, ако свързаните предприятия бяха независими и ако бяха осъществили сходна сделка при сходни обстоятелства.
2. Държавите членки гарантират, че анализираните сделки са сходни. За да се определи дали две или повече сделки са сходни, следва да се вземат предвид следните фактори, доколкото те са икономически значими за фактите и обстоятелствата по сделката:
 - а) договорните условия по сделката;

- б) функциите, изпълнявани от всяка от страните по сделката, като се вземат предвид използваните активи и поетите рискове, включително как тези функции са свързани с генерирането на стойност в по-широк смисъл от МГП, към която принадлежат страните, обстоятелствата, свързани със сделката, както и отрасловите практики;
 - в) характеристиките на прехвърленото имущество или на предоставените услуги;
 - г) икономическите обстоятелства на страните и на пазара, на който те осъществяват дейност;
 - д) стопанските стратегии, преследвани от страните.
3. Неконтролирана сделка е сходна с контролирана сделка, ако е изпълнено едно от следните условия:
- а) никоя от разликите (ако има такива) между сравняваните сделки или между предприятията, които осъществяват тези сделки, не би могла да повлияе съществено на цената на свободния пазар;
 - б) възможно е да бъдат направени достатъчно точни корекции, за да се премахнат съществените ефекти от такива разлики.
4. Държавите членки гарантират, че търсенето на сходни неконтролирани сделки е прозрачно и може да бъде възпроизведено.

Член 12

Определяне на диапазона на резултатите в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица

1. Държавите членки гарантират, че когато при прилагането на методите за трансферно ценообразуване се получава диапазон от стойности, диапазонът на резултатите в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица се определя, като се използва междуквартилният размах на резултатите от сходни неконтролирани сделки.
2. Междуквартилният размах е диапазонът от 25-ия до 75-ия процентил на резултатите, получени от сходни неконтролирани сделки.
3. Държавите членки гарантират, че спрямо данъчно задълженото лице не се прилага корекция, ако резултатите му попадат в диапазона на резултатите в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица, освен ако се докаже, че фактите и обстоятелствата по конкретния случай са основание за специално различно позициониране в рамките на диапазона.
4. Държавите членки гарантират, че ако резултатите от контролирана сделка попадат извън диапазона на резултатите в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица, се прави корекция на всички резултати към медианата, освен ако се докаже, че като се вземат предвид обстоятелствата по конкретния случай, някоя друга точка от диапазона определя цена в съответствие с принципа на сделката между несвързани лица. Медианата е 50-ият процентил от диапазона на резултатите от сходните неконтролирани сделки.

Документация във връзка с трансферното ценообразуване

1. Държавите членки гарантират, че данъчно задълженото лице разполага с достатъчно информация и анализи, за да провери дали условията по неговите сделки със свързани предприятия са в съответствие с член 4, параграф 1, и следва да обхващат най-малко елементите, посочени в членове 8, 9, 10, 11 и 12.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 18 с цел по-нататъшно допълване по отношение на документацията на правилото, посочено в параграф 1, като определя общите образци, езиковите изисквания, вида на данъчно задължените лица, които трябва да спазват тези образци, и периодите, които трябва да бъдат обхванати.

**ГЛАВА III
ОРГАНИЗАЦИЯ**

Прилагане на принципа на сделката между несвързани лица

1. Държавите членки включват в националните правила за транспониране на правилата за трансферното ценообразуване, установени в глава II от настоящата директива, разпоредби, които гарантират, че тези правила за трансферното ценообразуване се прилагат по начин, съответстващ на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване.
2. Съветът може да определи допълнителни правила в съответствие с Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване относно начина, по който принципът на сделката между несвързани лица и другите разпоредби, предвидени в глава II от настоящата директива, трябва да се прилагат при конкретни сделки, за да се осигури по-голяма данъчна сигурност и да се намали рискът от двойно данъчно облагане. Тези конкретни сделки или операции са следните:
 - а) прехвърляне на нематериален актив или на права върху нематериални активи между свързани предприятия, включително нематериални активи, чието остойностяване е трудно;
 - б) предоставяне на услуги между свързани предприятия, включително предоставяне на услуги по предлагане на пазара и разпространение;
 - в) споразумения за разпределяне на разходите между свързани предприятия;
 - г) сделки между свързани предприятия в контекста на реструктуриране на стопанската дейност;
 - д) финансови сделки;
 - е) операции между главното управление и неговите места на стопанска дейност.
3. Правилата, посочени в параграф 2, се приемат чрез актове за изпълнение на Съвета въз основа на предложение на Комисията.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 15

Оценяване

1. Комисията проучва и оценява прилагането на настоящата директива на всеки пет години и представя доклад за своята оценка на Европейския парламент и на Съвета. Първият доклад се представя до 31 декември 2031 г.
2. Държавите членки съобщават на Комисията информацията от значение за оценяването на настоящата директива с оглед подобряването на прилагането на принципа на сделката между несвързани лица, ограничаване на двойното данъчно облагане, както и да противодействие на данъчните злоупотреби, в съответствие с параграф 3.
3. Чрез актове за изпълнение Комисията определя информацията, която трябва да бъде предоставена от държавите членки в съответствие с параграф 2, и уточнява формата и условията за съобщаване на тази информация. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 17.
4. Комисията третира информацията, която ѝ е съобщена в изпълнение на параграф 2, като поверителна съгласно разпоредбите, приложими за институциите на Съюза, и член 16 от настоящата Директива.
5. Информацията, съобщена на Комисията от държава членка съгласно параграф 2, както и всички доклади или документи, изготвени от Комисията въз основа на тази информация, може да бъдат предавани на останалите държави членки. По отношение на тази информация се прилага задължението за опазване на служебна тайна и тя е защитена по същия начин, както подобна информация съгласно националното право на държавата членка, която я е получила.

Член 16

Защита на данните

1. Държавите членки могат да обработват лични данни съгласно настоящата директива за целите на прилагането на член 5. Когато обработват лични данни за целите на настоящата директива, компетентните органи на държавите членки се считат за администратори по смисъла на член 4, точка 7 от Регламент (ЕС) 2016/679 в рамките на съответните им дейности съгласно настоящата директива.
2. Информацията, включително личните данни, които се обработват в съответствие с настоящата директива, се съхранява само толкова дълго, колкото е необходимо за постигане на целите на настоящата директива, в съответствие с националните законодателни разпоредби на всеки администратор на лични данни относно давностните срокове, но във всички случаи не повече от 10 години.

Член 17

Процедура на комитета

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2014³⁸.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 18

Упражняване на делегирането

1. Правомощието за приемане на посочения в член 13 делегиран акт се предоставя на Комисията при определените в настоящия член условия.
2. Делегираните правомощия, посочени в член 13, може да бъдат оттеглени по всяко време от Съвета. С решението за оттегляне се прекратяват посочените в него делегирани правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегирания акт, който вече е в сила.
3. Преди приемането на делегирания акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
4. Веднага след като приеме делегирания акт, Комисията уведомява Съвета за акта.
5. Делегираният акт, приет съгласно член 13, влиза в сила незабавно и се прилага, ако Съветът не повдигне възражения. Съветът може да възрази срещу делегирания акт в срок от два месеца от уведомлението за този акт. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Съвета. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след като Съветът я уведоми за решението си, с което повдига възражения.

Член 19

Информирание на Европейския парламент

Комисията информира Европейския парламент за приемането на делегирани актове, за повдигнатите във връзка с тях възражения и за оттеглянето на делегираните правомощия от Съвета.

³⁸ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 Г., стр. 13—18).

6. .

Член 20

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от [31 декември 2025 г.] законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Те прилагат тези разпоредби от [1 януари 2026 г.].

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 21

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 22

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на [...] година.

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Директива относно трансферното ценообразуване

1.2. Съответни области на политиката

Данъчна политика

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

☒ **ново действие**

☐ **ново действие след пилотен проект/подготвително действие³⁹**

☐ **продължаването на съществуващо действие**

☐ **сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Цел(и)

1.4.1. Обща цел/общи цели

Повишаване на данъчната сигурност; предложението има за цел да повиши данъчната сигурност чрез въвеждане на по-ясен и по-единен подход към трансферното ценообразуване в целия ЕС.

1.4.2. Специфична цел/специфични цели

- 1) Въвеждане на принципа на сделката между несвързани лица (СНЛ) в правото на Съюза
- 2) Изясняване на ролята на Ръководството на ОИСП по трансферно ценообразуване
- 3) Осигуряване на съгласувано прилагане на принципа на СНЛ в целия Съюз
- 4) Намаляване на двойното данъчно облагане и двойното данъчно необлагане

1.4.3. Очаквани резултати и въздействие

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

По-ясните и по-хармонизирани правила биха могли също така да доведат до намаляване на споровете, свързани с трансферното ценообразуване в целия ЕС, както и до намаляване на двойното данъчно облагане и двойното данъчно необлагане. По-единен подход към трансферното ценообразуване може да доведе до намаляване на разходите, свързани със спазването на правилата за трансферното ценообразуване в отделните държави членки.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Да се посочат показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

³⁹

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

1) Цел: намаляване на риска от двойно данъчно облагане и на съдебните спорове.

Показатели: брой на споровете във връзка с двойно данъчно облагане между държавите членки, които фигурират като „нови вписвания“ (след началото на прилагането на Директивата за трансферното ценообразуване) в списъка на процедурите за взаимно споразумение (ПВС) и процедурите по арбитраж.

Инструменти за измерване: данни, събрани от ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ (TAXUD), относно новите ПВС и броя на делата по Арбитражната конвенция и Директивата относно механизми за разрешаване на спорове във връзка с данъчното облагане.

2) Цел: Повишаване на данъчната сигурност

Показатели: брой на споровете във връзка с двойно данъчно облагане между държавите членки, които фигурират като „нови вписвания“ (след началото на прилагането на Директивата за трансферното ценообразуване) в списъка на процедурите за взаимно споразумение (ПВС) и процедурите по арбитраж.

Инструменти за измерване: данни, събрани от ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ (TAXUD), относно новите ПВС и броя на делата по Арбитражната конвенция и Директивата относно механизми за разрешаване на спорове във връзка с данъчното облагане.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. *Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата*

Комисията има за цел да предложи проекти на актове за изпълнение по отношение на по-голямата част от сделките, изброени в член 14, и да предостави допълнителни уточнения по отношение на единната документация във връзка с трансферното ценообразуване, посочена в член 13, през първите 5 години от прилагането на директивата.

1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Основания за действие на европейско равнище (ex-ante)

Всички държави — членки на ЕС, са въвели принципа на сделката между несвързани лица в националното си законодателство. Все пак във вътрешното законодателство на държавите членки са налице значими различия. Освен това статутът и ролята на Ръководството на ОИСР по трансферно ценообразуване се различават в отделните държави членки, което води до различни тълкувания на понятието „съответствие с принципа на сделката между несвързани лица“.

Очаквана генерирана добавена стойност от ЕС (ex-post)

Поради присъщия на трансферното ценообразуване презграничен елемент добавената стойност на участието на Съюза произтича от възможността за

установяване на общ за целия ЕС подход към трансферното ценообразуване, който ще доведе до по-голяма данъчна сигурност и може да бъде постигнат само на равнището на ЕС.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Настоящата законодателна инициатива е нова на равнището на ЕС. Правилата за трансферното ценообразуване не са хармонизирани на равнището на ЕС чрез законодателни актове. В миналото Комисията разглеждаше въпросите, свързани с трансферното ценообразуване, в рамките на Съвместния форум по трансферното ценообразуване (СФТЦ)⁴⁰ — експертна група, създадена от Комисията през 2002 г., чиято работа се състоеше в това да предлага на Комисията прагматични незаконодателни решения на практическите проблеми, породени от практиките на трансферно ценообразуване в ЕС. Мандатът му изтече през март 2019 г. и не беше подновен.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални полезни взаимодействия с други подходящи инструменти

Настоящата директива отразява едно от действията, заложи в „Плана за действие за справедливо и опростено данъчно облагане в подкрепа на стратегията за възстановяване“. Осигуряването на справедливо данъчно облагане изисква предотвратяване на данъчните злоупотреби. В предложението ще се използват подобни процедури, механизми и ИТ инструменти, които вече са създадени или са в процес на разработване в рамките на ДАС.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

За да предложи акт за изпълнение, Комисията ще трябва да се свърже с експерти в областта на трансферното ценообразуване и ще организира срещи, за да потърси от тях съвети. Може да бъде създадена постоянна експертна група, която да подпомага обмена на експертни знания и опит. Съответните разходи, свързани с тези срещи, ще се финансират от бюджета на ЕС.

1.6. Срок на действие и финансово отражение на предложението/инициативата

☐ **ограничен срок на действие**

- ☐ в сила от ГГГГ до ГГГГ
- ☐ Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за плащания.

☒ **неограничен срок на действие**

- Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

⁴⁰ Информация за Съвместния форум на ЕС по трансферното ценообразуване (СФТЦ) има на следния адрес: https://taxation-customs.ec.europa.eu/joint-transfer-pricing-forum_bg.

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета⁴¹

☒ Пряко управление от Комисията

- ☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- ☐ от изпълнителните агенции

☐ Споделено управление с държавите членки

☐ Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- ☐ трети държави или на органите, определени от тях;
- ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- ☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- ☐ публичноправни органи;
- ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
- ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
- ☐ органи или лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- *Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.*

Забележки

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Комисията ще гарантира, че са въведени механизми за мониторинг и оценка на действието на интервенцията и за нейната оценка спрямо основните цели на политиката.

Държавите членки ежегодно ще представят на Комисията данни за целите на информацията, посочена в таблицата по-горе относно показателите за изпълнение, които ще се използват за наблюдение на спазването на директивата. При наличие на данни от наблюдението и ако се прецени, че е целесъобразно, Комисията ще прецени дали да преразгледа някои от характеристиките на системата в акта за изпълнение относно системата за предоставяне на информация.

⁴¹

Подробности във връзка с методите на изпълнение на бюджета и позовавания на Финансовия регламент може да бъдат намерени на уебсайта BUDGpedia:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

Пет години след началото на прилагането на директивата ще бъде извършена оценка, която ще позволи на Комисията да направи преглед на резултатите от политиката по отношение на нейните цели, както и на цялостното въздействие с оглед на еднаквото прилагане на принципа на сделката между несвързани лица в целия ЕС, а също и на намаляването на двойното данъчно облагане и двойното данъчно необлагане.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол*

За изпълнението на инициативата ще се разчита на компетентните органи (данъчните администрации) на държавите членки.

След приемането на директивата Комисията ще участва само в изготвянето на правилата чрез актове за изпълнение и ще предприема действия само в случай на нарушения на директивата.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Главните елементи на стратегията за контрол са следните:

Договори за възлагане на обществени поръчки

Процедурите за контрол при обществени поръчки, определени във Финансовия регламент: всички договори за обществени поръчки се сключват при спазване на установената процедура за проверка на плащането от службите на Комисията, като се вземат предвид договорните задължения и доброто финансово и общо управление. Във всички договори, сключени между Комисията и бенефициерите, се предвиждат мерки за борба с измамите (проверки, доклади и др.). Изготвя се подробно задание, което формира основата на всеки отделен договор. При процеса на приемане се следва точно методологията TEMPO на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“: резултатите се преглеждат, изменят се при необходимост и накрая изрично се приемат (или отхвърлят). Фактури не се плащат без „писмо за приемане“.

Техническа проверка при обществена поръчка

ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ извършва проверки на резултатите и осъществява надзор на операциите и услугите, извършвани или предоставяни от изпълнителите. Освен това тя редовно извършва одити на качеството и сигурността на изпълнителите. При одитите на качеството се проверява съответствието на реално прилаганите от изпълнителите процеси с правилата и процедурите, определени в техните планове за качество. Одитите на сигурността са насочени към специфичните процеси, процедури и структура.

Като допълнение към горепосочените проверки ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ извършва традиционните финансови проверки:

Предварителна проверка на поетите задължения

Всички поети задължения в ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ се проверяват от ръководителя на отдел „Финанси“ и съответното звено за кореспондентски отношения в областта на човешките ресурси. В съответствие

с това 100 % от сумите, за които са поети задължения, се подлагат на предварителна проверка. Тази процедура осигурява висока степен на увереност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите.

Предварителна проверка на плащанията

100 % от плащанията се проверяват предварително. Освен това поне едно плащане (от всички категории разходи) седмично се избира на случаен принцип за допълнителна предварителна проверка, която се извършва от ръководителя на отдел „Финанси“ и съответното звено за кореспондентски отношения в областта на човешките ресурси. Няма количествена цел за обхвата, тъй като целта на тази проверка е плащанията да се проверяват „на случаен принцип“ с оглед да се удостовери, че всички плащания се изготвят в съответствие с изискванията. Останалите плащания се обработват ежедневно в съответствие с приложимите правила.

Декларации на вторично оправомощените разпоредители с бюджетни кредити

Всички вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити подписват декларации в подкрепа на годишния доклад за дейността за съответната година. Тези декларации обхващат операциите по програмата. Вторично оправомощените разпоредители с бюджетни кредити декларират, че операциите, свързани с изпълнението на бюджета, са извършени в съответствие с принципите на добро финансово управление, че въведените системи за управление и контрол дават задоволителна увереност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, както и че рисковете, свързани с тези операции, са правилно установени и докладвани, както и че са предприети действия за ограничаването им.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Въведените проверки осигуряват на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ достатъчна гаранция за качеството и редовността на разходите и за намаляването на риска от неспазване на изискванията. Чрез горепосочените мерки в стратегията за контрол се намаляват потенциалните рискове под целевото равнище от 2 % и се достига до всички бенефициери. Всякакви допълнителни мерки за по-нататъшно намаляване на риска биха довели до несъразмерно високи разходи и поради това такива не се предвиждат. Общите разходи, свързани с изпълнението на горепосочената стратегия за контрол — за всички разходи по програма „Фискалис“ — са ограничени до 1,6 % от общия размер на извършените плащания. Очаква се това процентно съотношение да бъде в сила и за тази инициатива. Стратегията за контрол на програмата ограничава практически до нула риска от неспазване и е пропорционална на отчетените рискове.

2.3. **Мерки за предотвратяване на измами и нередности**

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за предотвратяване и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕО) № 1073/1999 на

Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/964 на Съвета, за да установи дали е налице измама, корупция или всякаква друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор за финансиране съгласно настоящата директива.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод. ⁴²	от държави от ЕАСТ ⁴³	от държави кандидатки и потенциални кандидати ⁴⁴	от други трети държави	други целеви приходи
	03 04 0100					
	Подобряване на правилното функциониране на данъчните системи	Многогод. од.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки и потенциални кандидати	от други трети държави	други целеви приходи
	[XX.YY.YY.YY]	Многогод. од.	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

⁴² Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

⁴³ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

⁴⁴ Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидати от Западните Балкани.

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	Номер	03 04 0100
--	--------------	------------

ГД: „Данъчно облагане и митнически съюз“ (TAXUD)			Година 2025 г. 45	Година 2026 г.	Година 2027 г.	Година	Година	Година	ОБЩО
○ Бюджетни кредити за оперативни разходи									
Бюджетен ред ⁴⁶	Поети задължения	(1a)	0,065	0,065	0,065				0,195
	Плащания	(2a)	0,065	0,065	0,065				0,195
Бюджетен ред	Поети задължения	(16)							
	Плащания	(26)							
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁴⁷									

⁴⁵ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата „N“ с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

⁴⁶ Съгласно официалната бюджетна номенклатура.

⁴⁷ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове BA), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

Бюджетен ред		(3)							
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ (TAXUD)	Поети задължения	= 1a + 16 + 3	0,065	0,065	0,065				0,195
	Плащания	= 2a + 26 + 3	0,065	0,065	0,065				0,195

○ ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)							
	Плащания	(5)							
○ ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		(6)							
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ <....> от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	= 4 + 6							
	Плащания	= 5 + 6							

Ако предложението/инициативата има отражение върху повече от една оперативна функция, повторете частта по-горе:

○ ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Поети задължения	(4)							
	Плащания	(5)							
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми (всички оперативни функции)		(6)							
ОБЩО бюджетни кредити	Поети задължения	= 4 + 6							

за ФУНКЦИИ 1—6 от многогодишната финансова рамка (Референтна стойност)	Плащания	= 5 + 6								
--	----------	---------	--	--	--	--	--	--	--	--

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

Този раздел следва да се попълни, като се използват „бюджетните данни за административни разходи“, които първо се въвеждат в [приложението към законодателната финансова обосновка](#) (приложение 5 към Решението на Комисията относно вътрешните правила за изпълнение на раздел „Европейска комисия“ от общия бюджет на Европейския съюз). Посоченото приложение се качва в DECIDE с цел провеждане на междуведомствени консултации.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2025 г.	Година 2026 г.	Година 2027 г.	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“									
○ Човешки ресурси		1,026	1,026	1,026					3,078
○ Други административни разходи		0,052	0,052	0,52					0,156
ОБЩО ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ (TAXUD)	Бюджетни кредити	1,078	1,078	1,078					3,234

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания)	1,078	1,078	1,078					
---	------------------------------------	-------	-------	-------	--	--	--	--	--

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година	Година	Година	Година	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността			ОБЩО
--	--	--------	--------	--------	--------	--	--	--	------

		N ⁴⁸	N+1	N+2	N+3	на отражението (вж. точка 1.6)			
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	1,143	1,143	1,143					3,429
	Плащания	0,065	0,065	0,065					0,195

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения, в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите			Година N		Година N+1		Година N+2		Година N+3		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						ОБЩО	
	РЕЗУЛТАТИ																	
	Вид ⁴⁹	Средн и разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Общ брой	Общо разходи
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 1 ⁵⁰ ...																		
— Резултат																		
— Резултат																		
— Резултат																		
Междинен сбор за специфична цел № 1																		

⁴⁸ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата „N“ с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

⁴⁹ Резултатите (крайните продукти) са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр.: брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

⁵⁰ Описана в точка 1.4.2. „Специфична цел/специфични цели ...“

СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 2...																		
— Резултат																		
Междинен сбор за специфична цел № 2																		
ОБЩО																		

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи.
- ☐ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2025 г. ⁵¹	Година 2026 г.	Година 2027 г.	Година	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО
--	---------------------------------	-------------------	-------------------	--------	--	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	1,026	1,026	1,026					3,078
Други административни разходи	0,052	0,052	0,052					0,156
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	1,078	1,078	1,078					3,234

Извън ФУНКЦИЯ 7⁵² от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси								
Други разходи с административен характер								
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								

ОБЩО	1,078	1,078	1,078					3,234
-------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--	--------------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които може да

⁵¹ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата „N“ с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

⁵² Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (придошли редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	Година 2025 г.	Година 2026 г.	Година 2027 г.	Година	Година	Година	Общо
О Должности в щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)							
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	6	6	6				6
20 01 02 03 (Делегации)							
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)							
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
О Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ)⁵³							
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)							
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)							
XX 01 xx yy zz⁵⁴	— в централата						
	— в делегациите						
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)							
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО	6	6	6				6

XX е съответната област на политиката или съответният бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Должностни лица и срочно наети служители	Подготовка на срещи и кореспонденция с държавите членки, изготвяне на актове за изпълнение, организиране на срещи с експерти, участие в срещи на ОИСР. Понастоящем ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ не разполага с необходимите ресурси, поради което в бъдещия бюджет на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ ще трябва да се добавят допълнителни щатни бройки.
Външен персонал	

⁵³ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

⁵⁴ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

3.2.4. Съвместимост с текущата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- ☒ може да се финансира изцяло чрез преразпределение в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Да се обясни какво препрограмиране е необходимо, като се посочат съответните бюджетни редове и суми. Моля, представете таблица в Excel, ако е необходимо голямо препрограмиране.

- ☐ налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

Да се обясни какво е необходимо, като се посочат съответните функции, бюджетни редове и суми, както и инструментите, които се предлага да бъдат използвани.

- ☐ налага преразглеждане на МФР.

Да се обясни какво е необходимо, като се посочат съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- ☒ не предвижда съфинансиране от трети страни
- ☐ предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N ⁵⁵	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

⁵⁵

Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата „N“ с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☒ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - ☐ върху собствените ресурси
 - ☐ върху разните приходи
 - моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове ☐

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ⁵⁶					
		Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	
Статия							

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

⁵⁶ Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.